

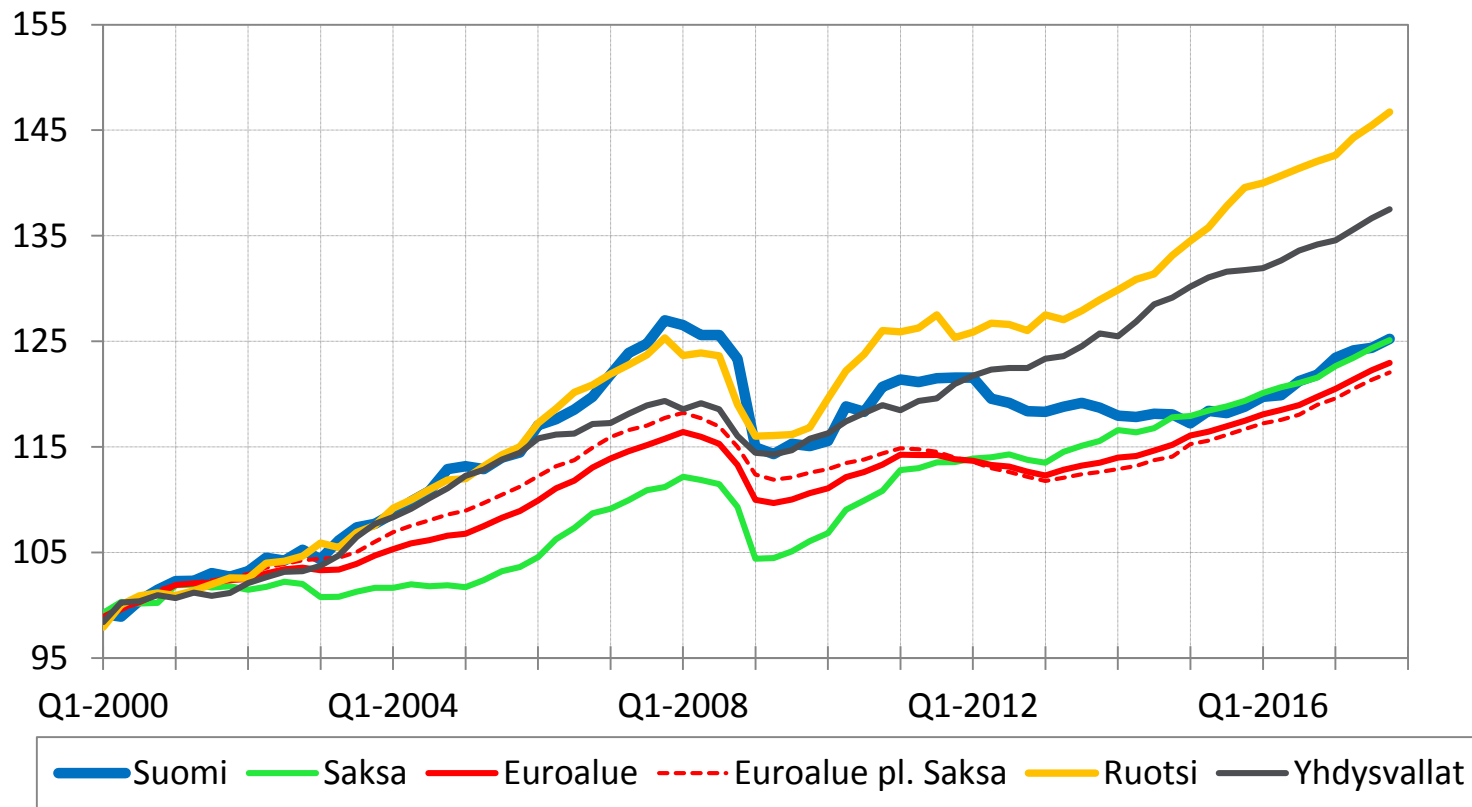
Suhdannenäkymät Kuviopaketti

Ville Kaitila
Eta
Twitter @VilleKaitila
4.4.2018

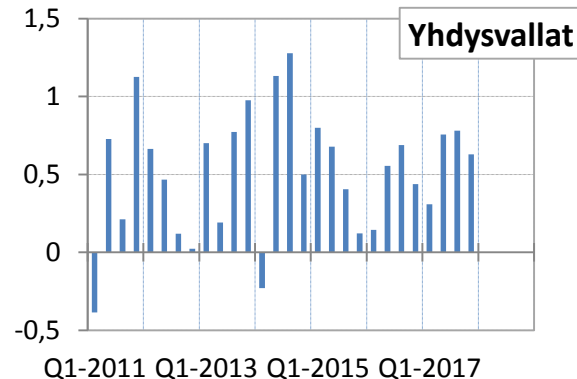
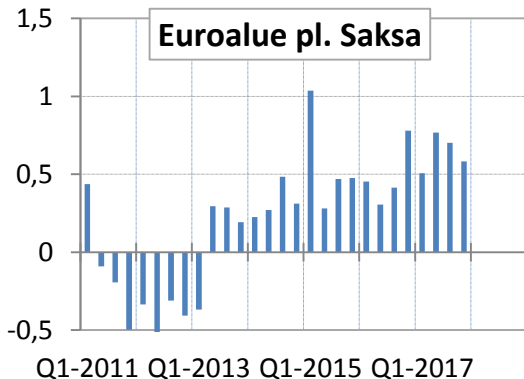
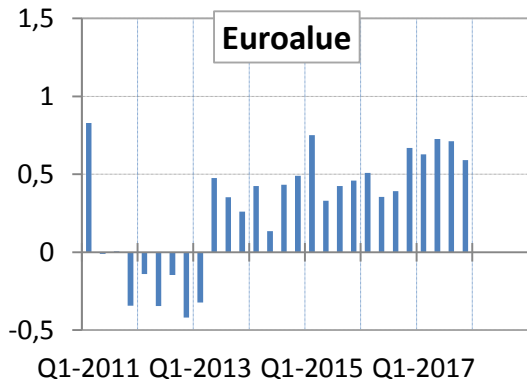
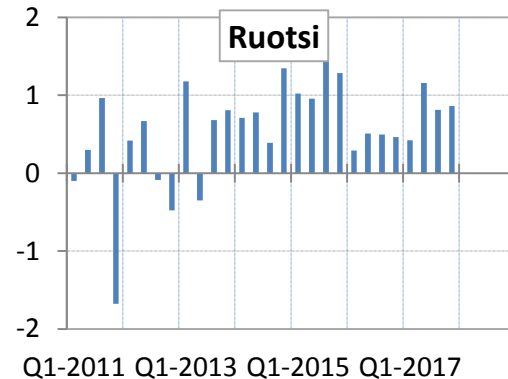
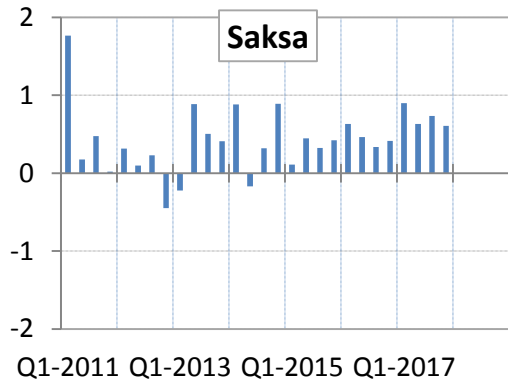
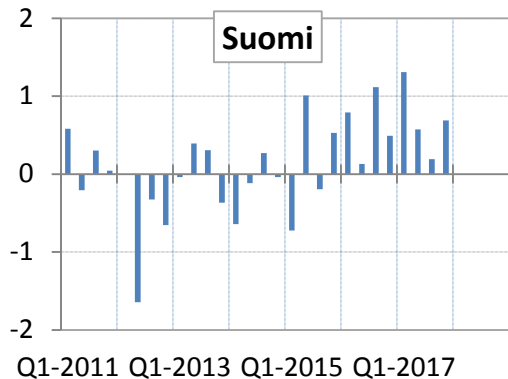
Palaute: ville.kaitila@etla.fi

Kansainvälinen talous ja luottamusindikaattorit

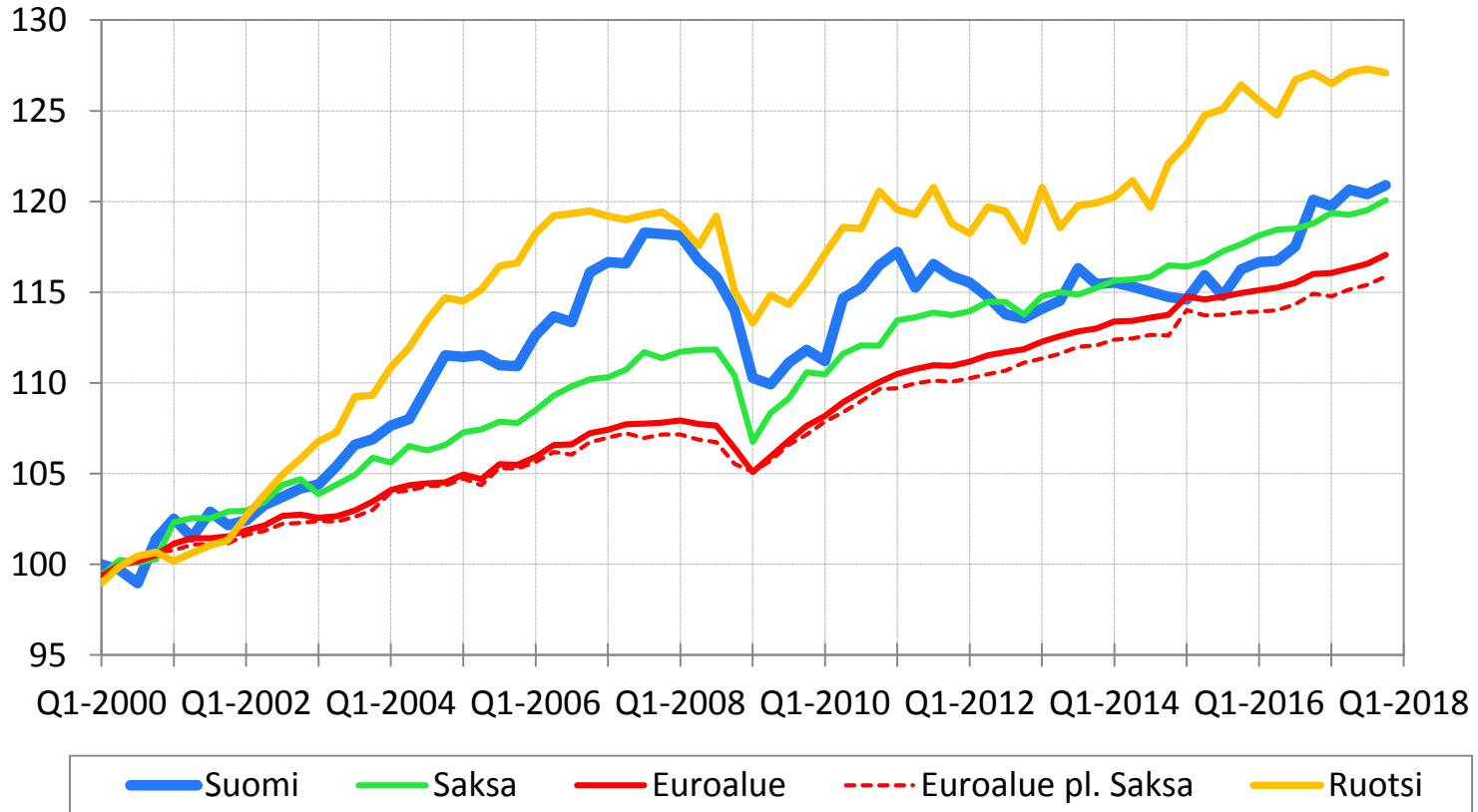
Bkt:n määrä (kausitasoitettu kansallisessa valuutassa), 2000 = 100

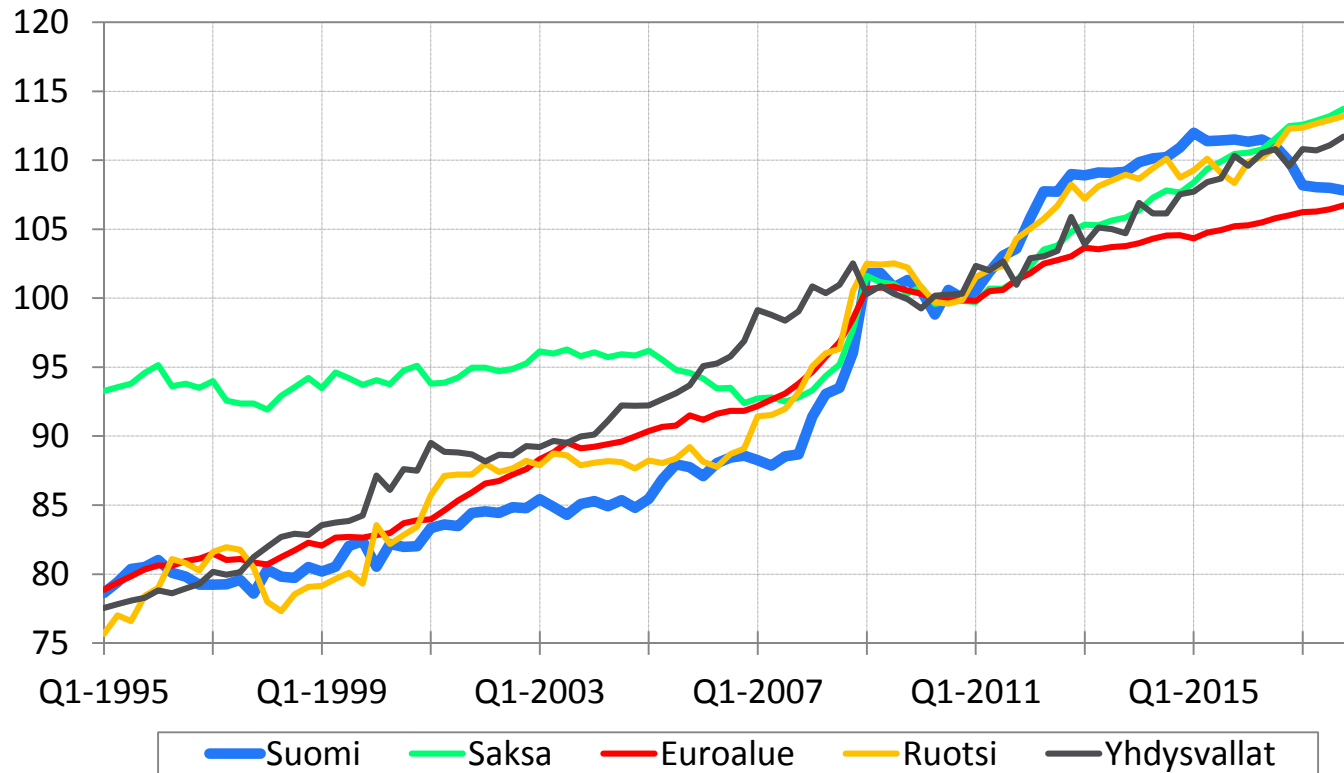
Bkt:n määrän muutos edellisestä neljänneksestä, kausitasoitettu, %

Tuottavuus (bkt per tehdyt työtunnit, kausitasoitettu), 2000 = 100

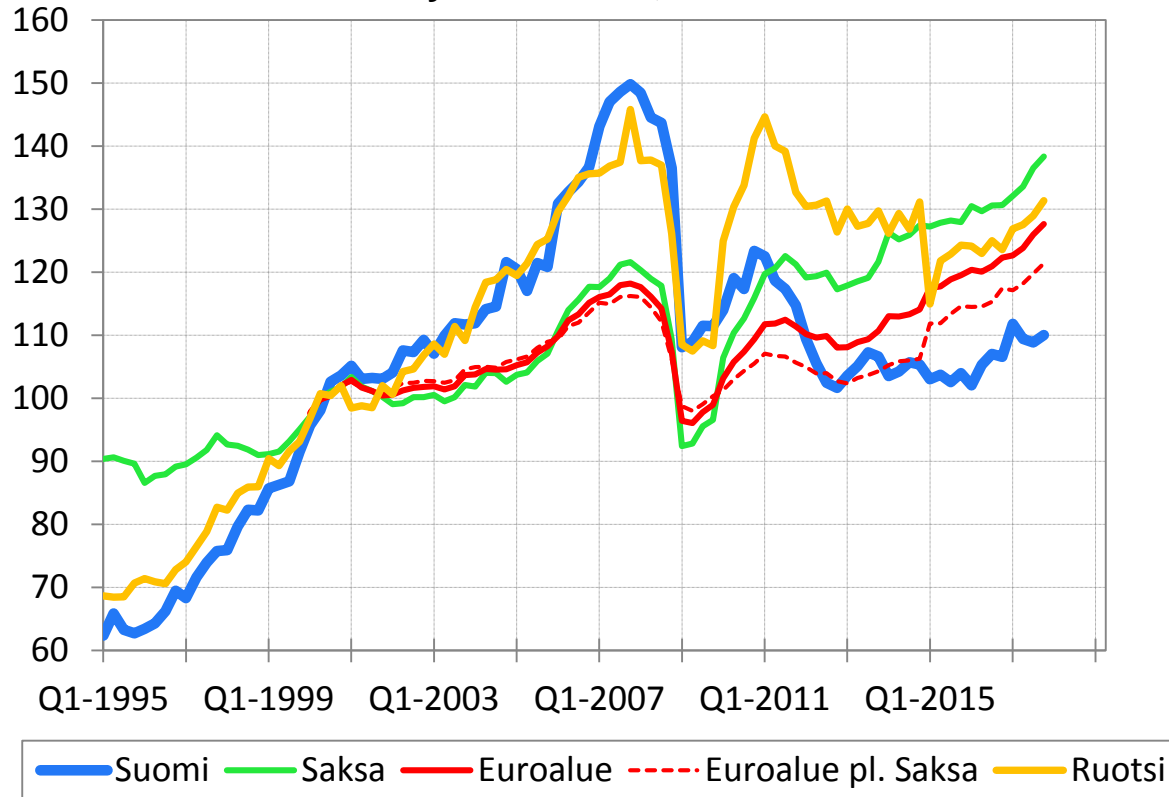

Koko kansantalouden nimelliset yksikkötyökustannukset (kausitasoitettu kansallisessa valuutassa), 2010 = 100

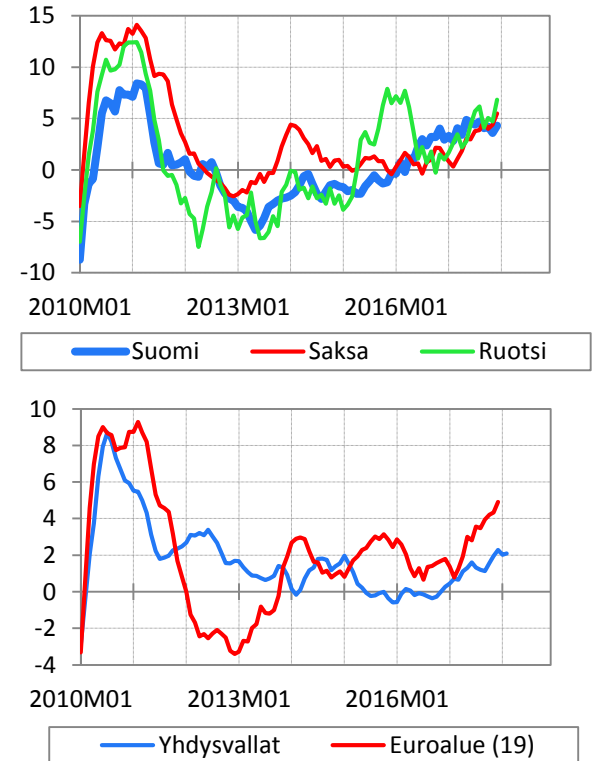

Tehdasteollisuuden tuotanto

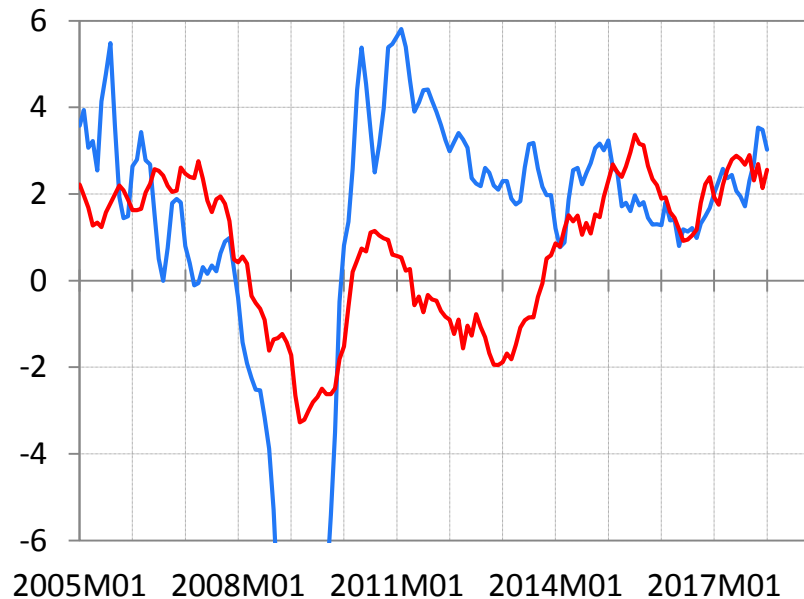
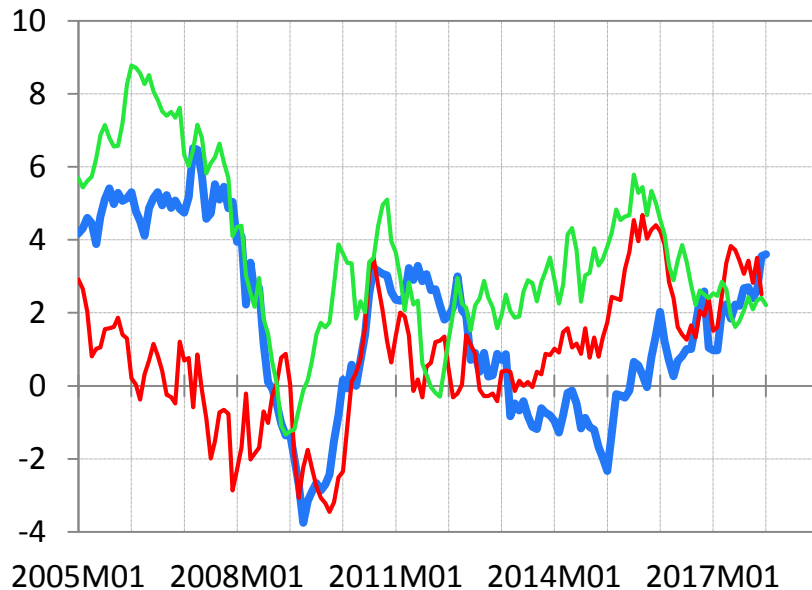
Arvonlisäyksen määrä, 2000 = 100

Tuotoksen määrän 12 kk:n muutos (3 kk:n lka), %

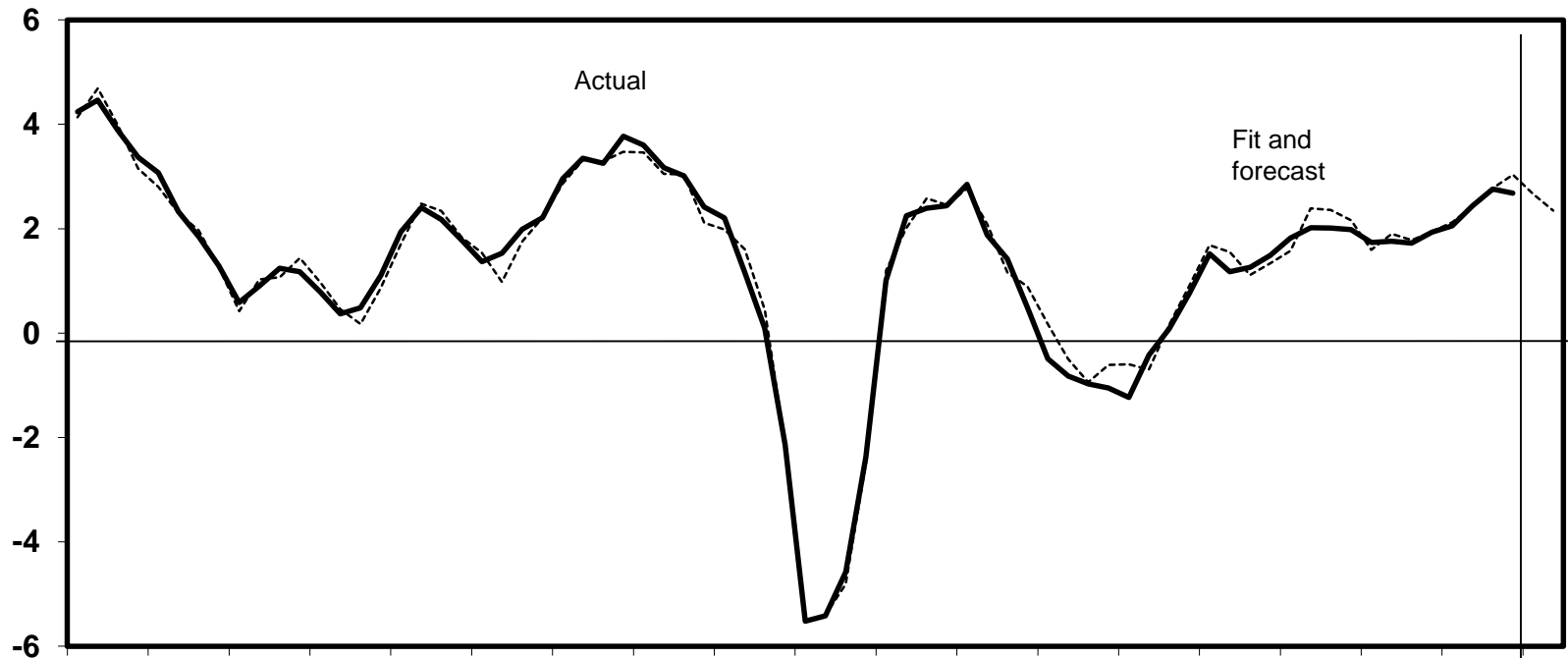
Vähittäiskaupan myynnin volyymin 12 kk:n muutos (3 kk:n lka), %

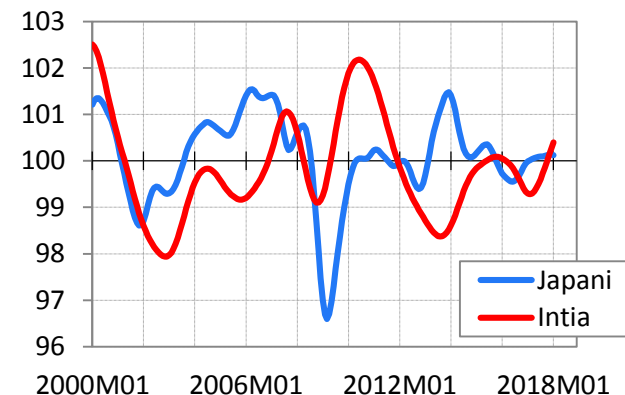
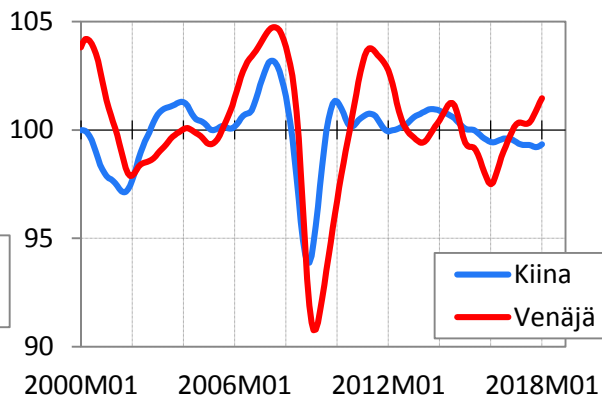
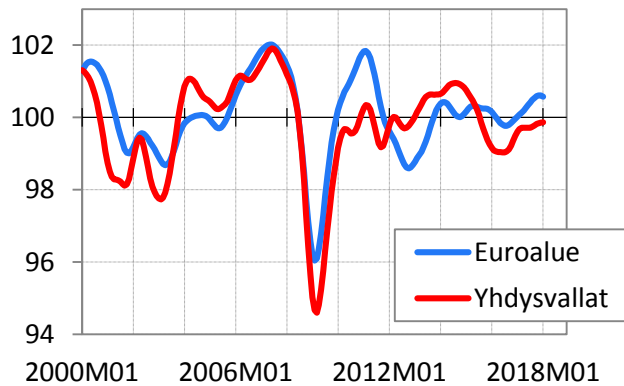
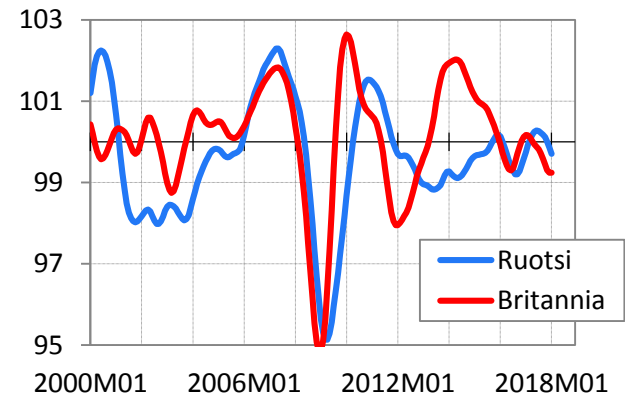
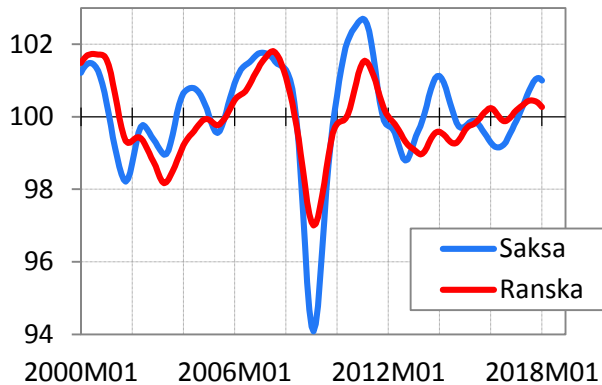
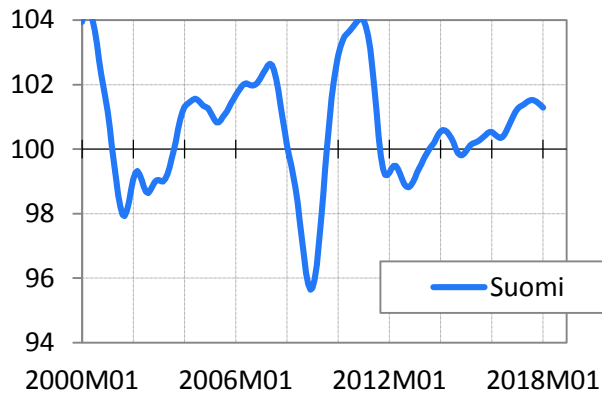
Euroframe-indikaattori euroalueen bkt-kasvulle, maaliskuu 2018

	2016				2017				2018			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2		
Toteutunut	1.7	1.8	1.7	1.9	2.1	2.4	2.8	2.7				
Indikaattori	1.6	1.9	1.8	1.9	2.1	2.4	2.8	3.0	2.7	2.3		

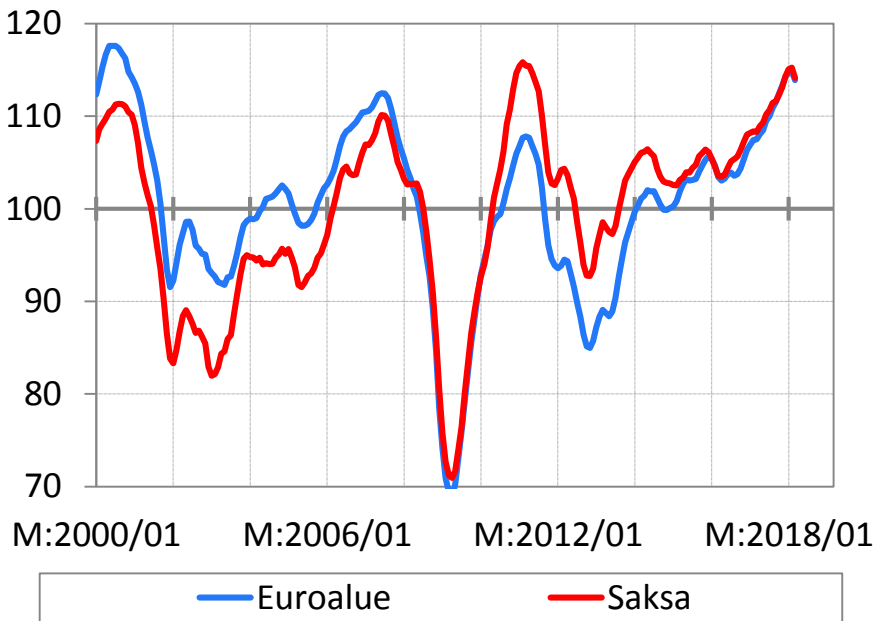
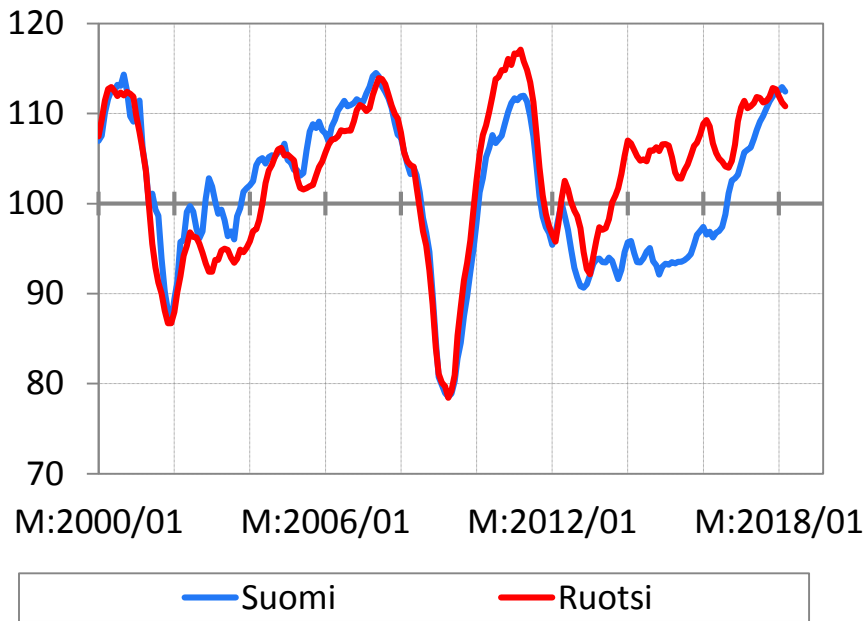
2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018

OECD:n bkt-kasvua ennakoiva indikaattori (amplitude adjusted CLI)

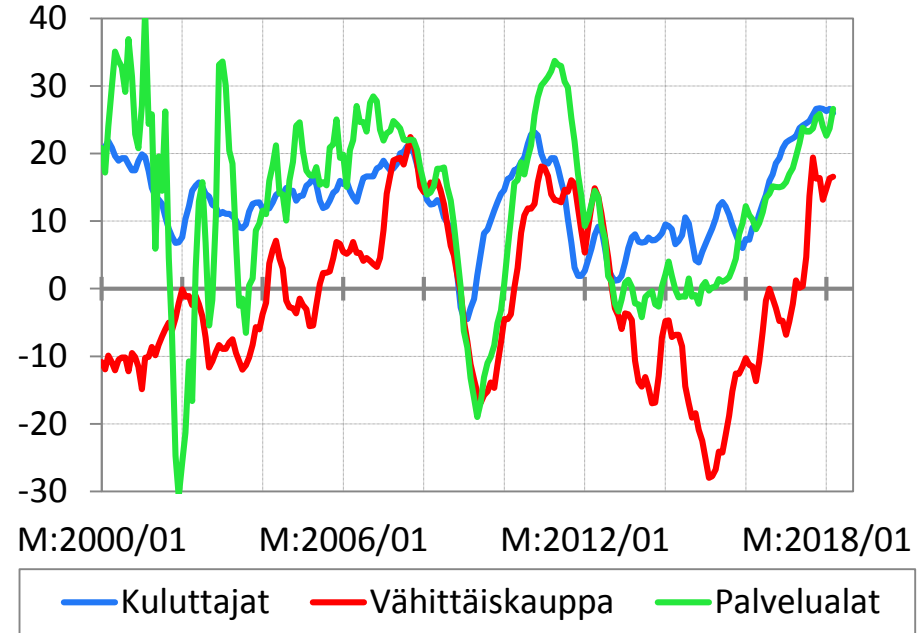
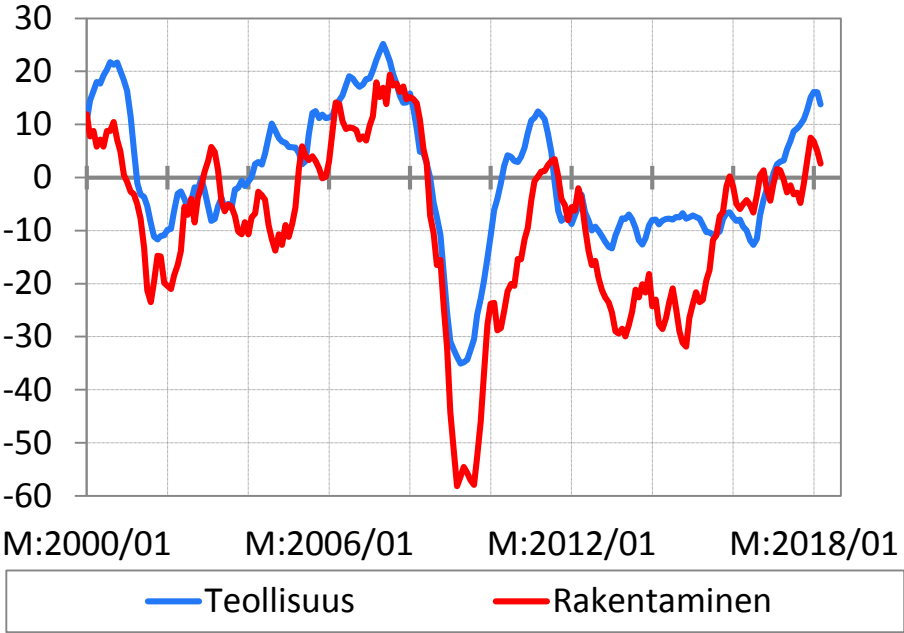
Eurostatin Economic sentiment indicator

Kokonaisindikaattori, 3 kk:n liukuva keskiarvo

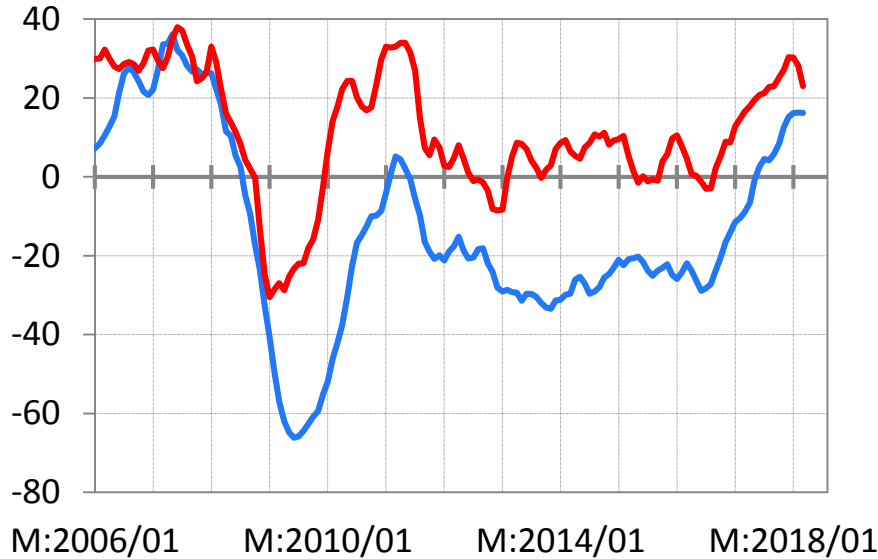

Eurostatin Economic sentiment indicator

Suomi, 3 kk:n liukuvat keskiarvot

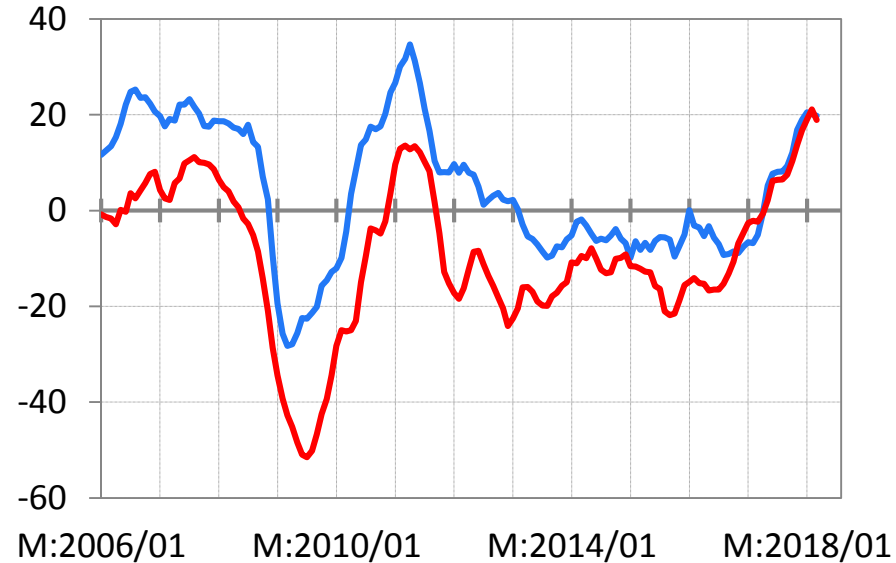

Suomen teollisuuden luottamusindikaattorit, 3 kk:n liukuvat keskiarvot

— Tilaukanta

— Tuotanto-odotukset

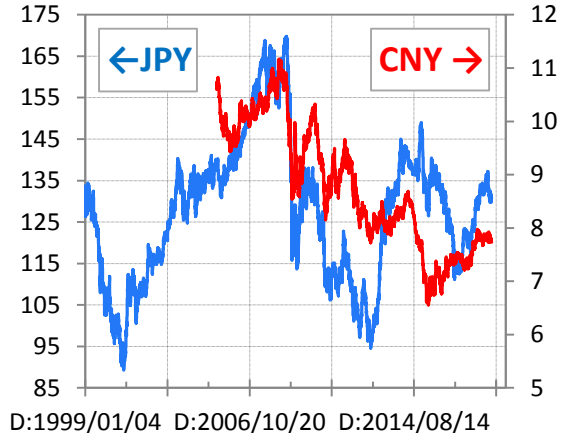
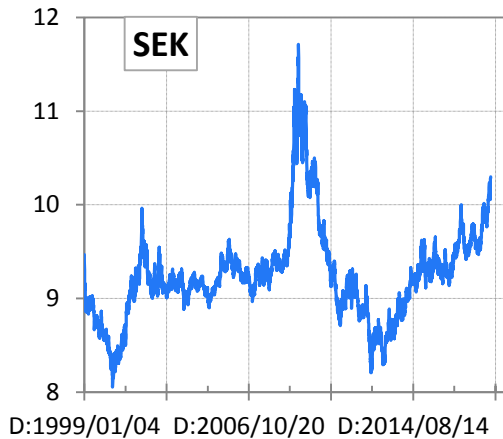
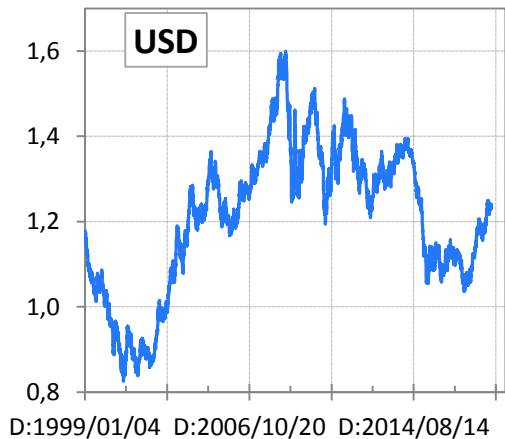

— Myyntihintaodotukset

— Työllisyysodotukset

Valuuttakurssit ja kansainväliset hinnat

Euron vaihtokursseja, päivähavainnot

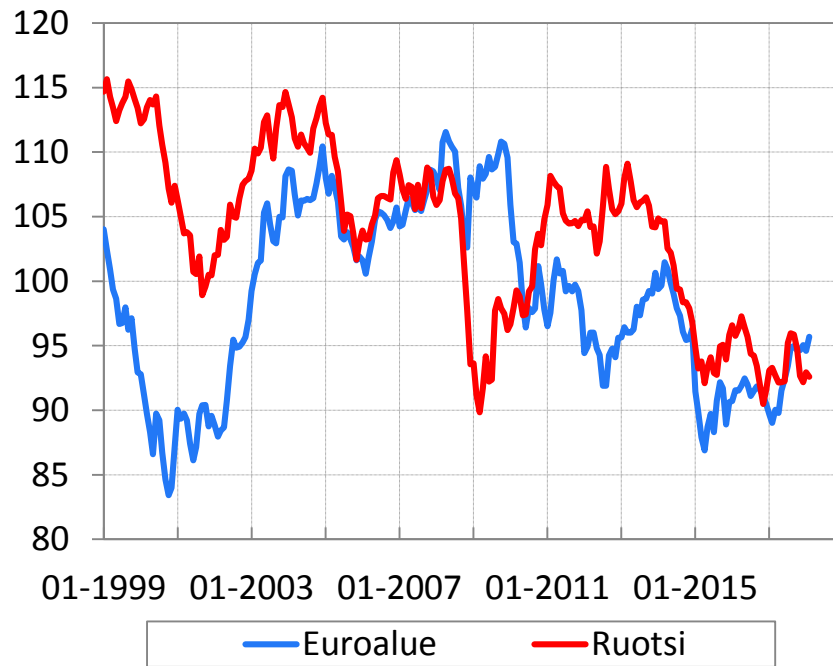
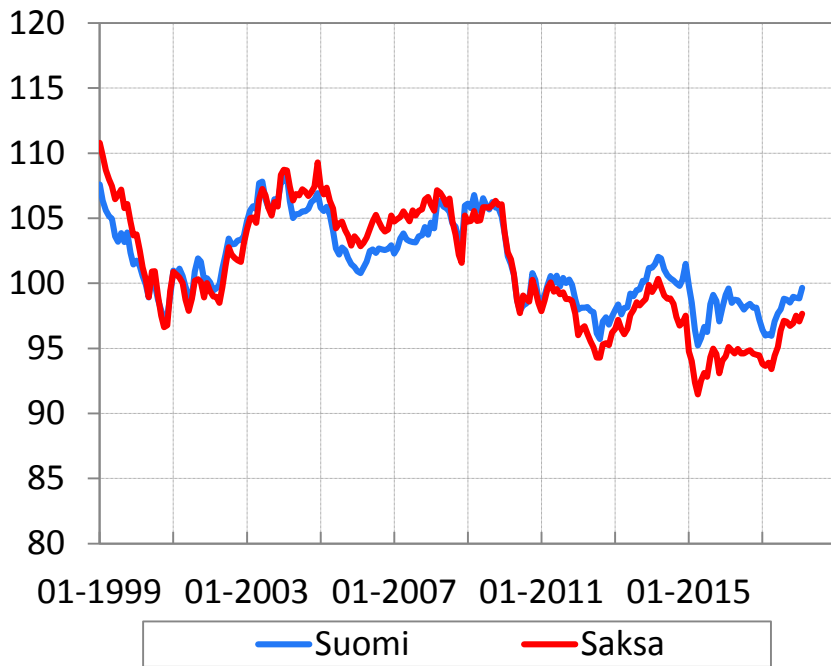

Euro vahvistuu

Euro heikkenee

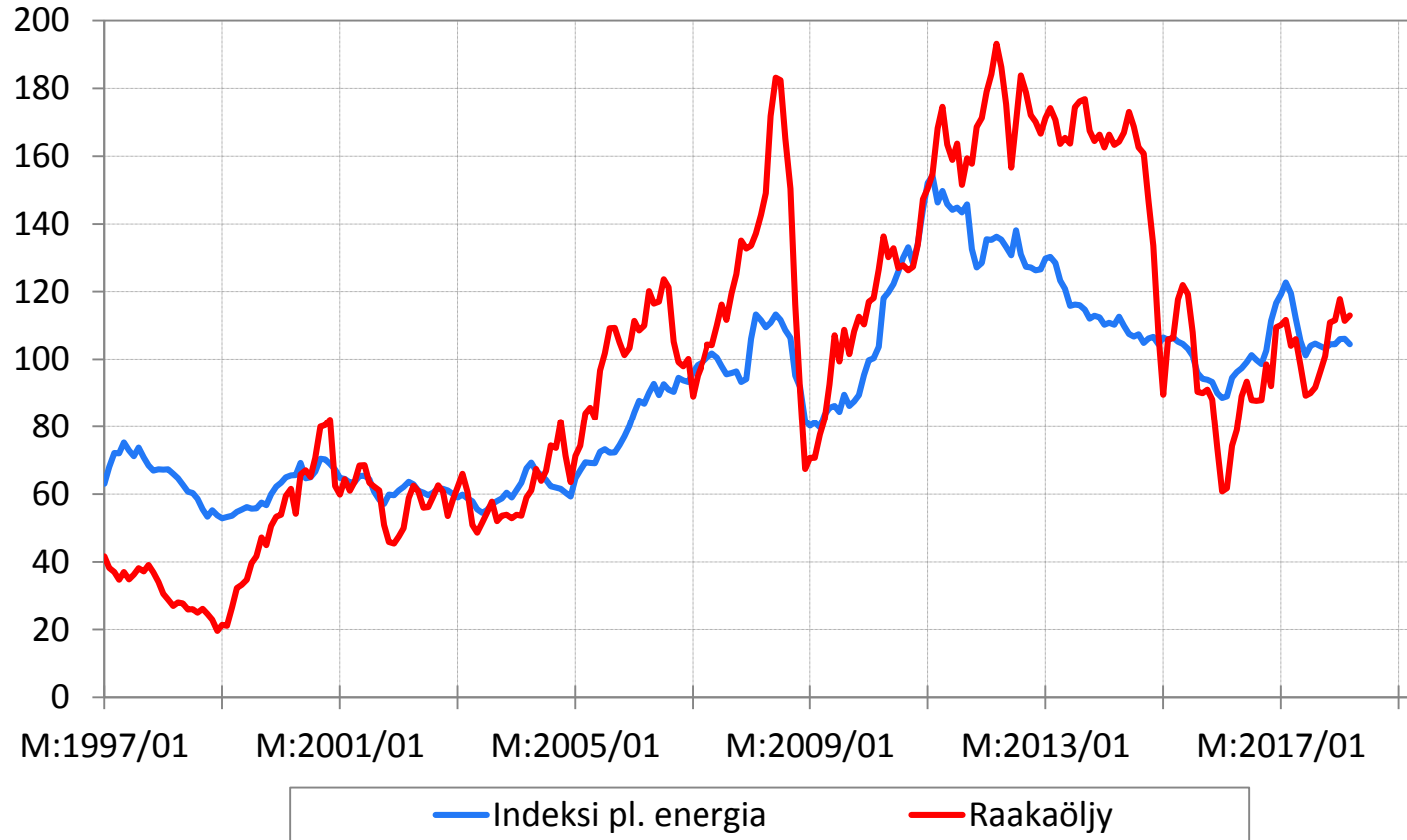
Reaalinen efektiivinen valuuttakurssi, 2010 = 100

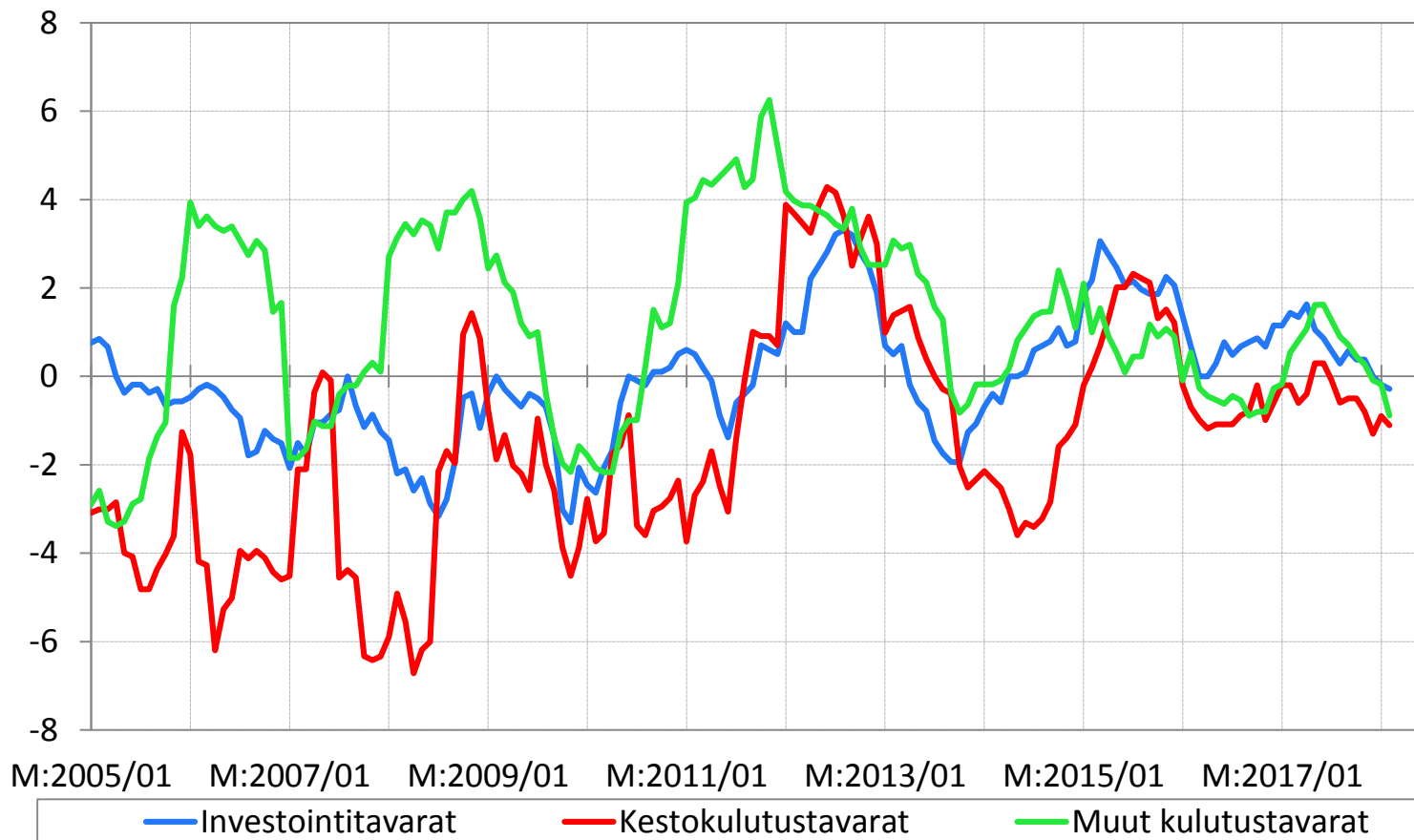
Valuutta vahvistuu
 ↑
 ↓
 Valuutta heikkenee

Raaka-aineiden eurohintoja, 2015 = 100

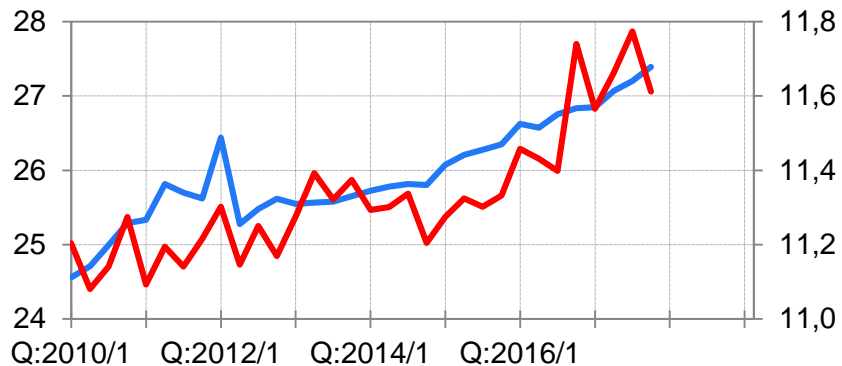

Tuontihintojen vuosimuutos, %

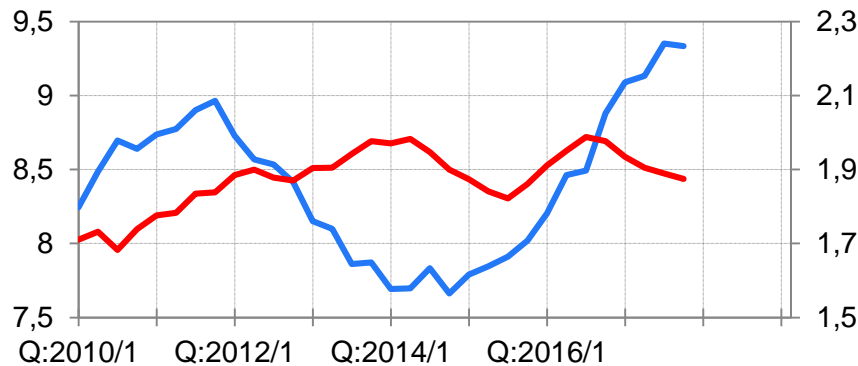

Kotimaiset kysyntäerät ja tuotanto

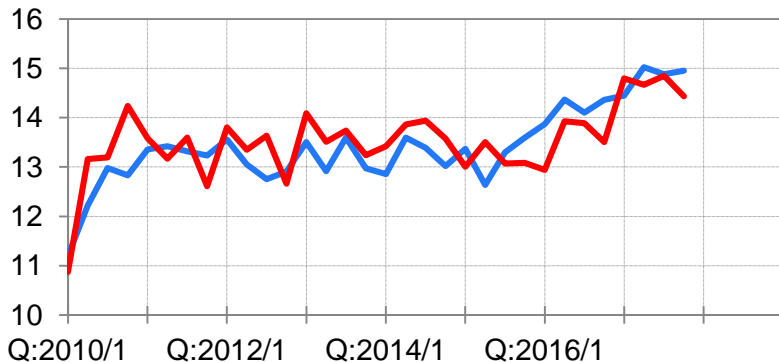
Suomen kansantalouden tilinpito, kausitasoitettu määrä neljännesvuosittain mrd. euroa 2010 hinnoin

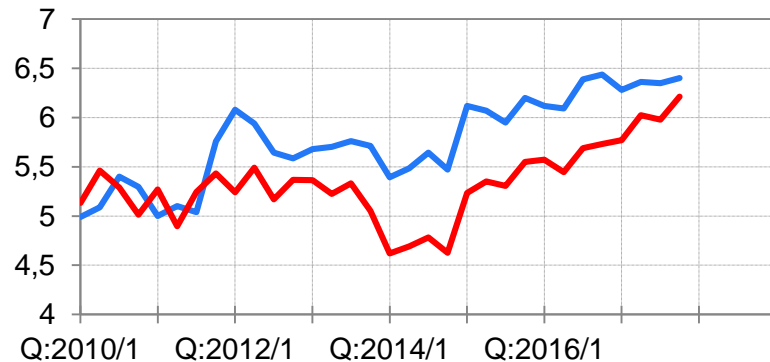
— Yksityiset kulutusmenot — Julkiset kulutusmenot (oik. aks.)

— Yksityiset investoinnit — Julkiset investoinnit (oik. aks.)

— Tavaroiden tuonti — Tavaroiden vienti

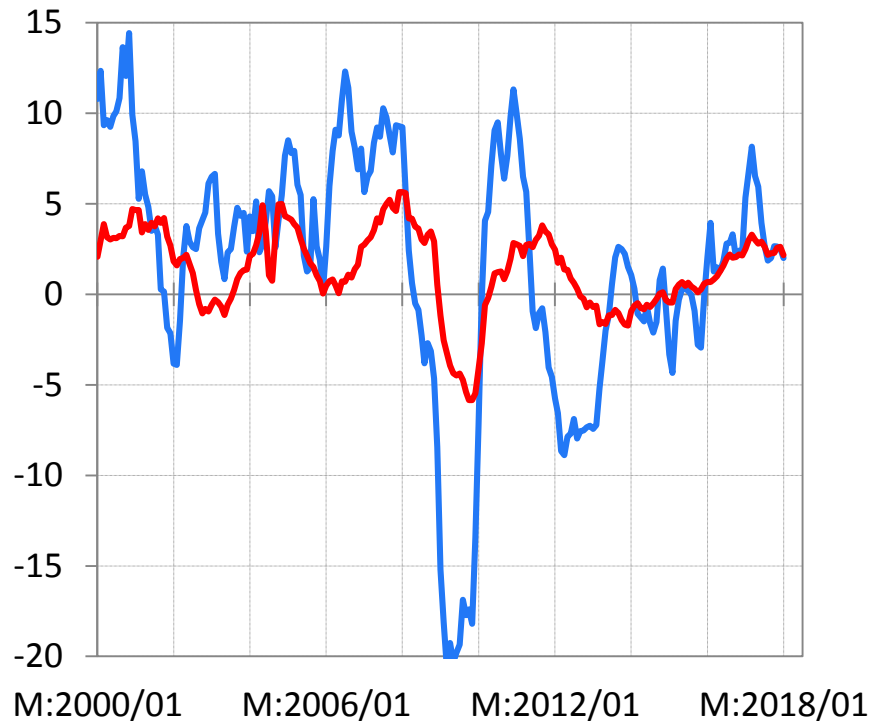

— Palvelujen tuonti — Palvelujen vienti

Tuotannon työpäiväkorjattu suhdannekuvaaja, 3 kk:n liukuva %-muutos edellisestä vuodesta

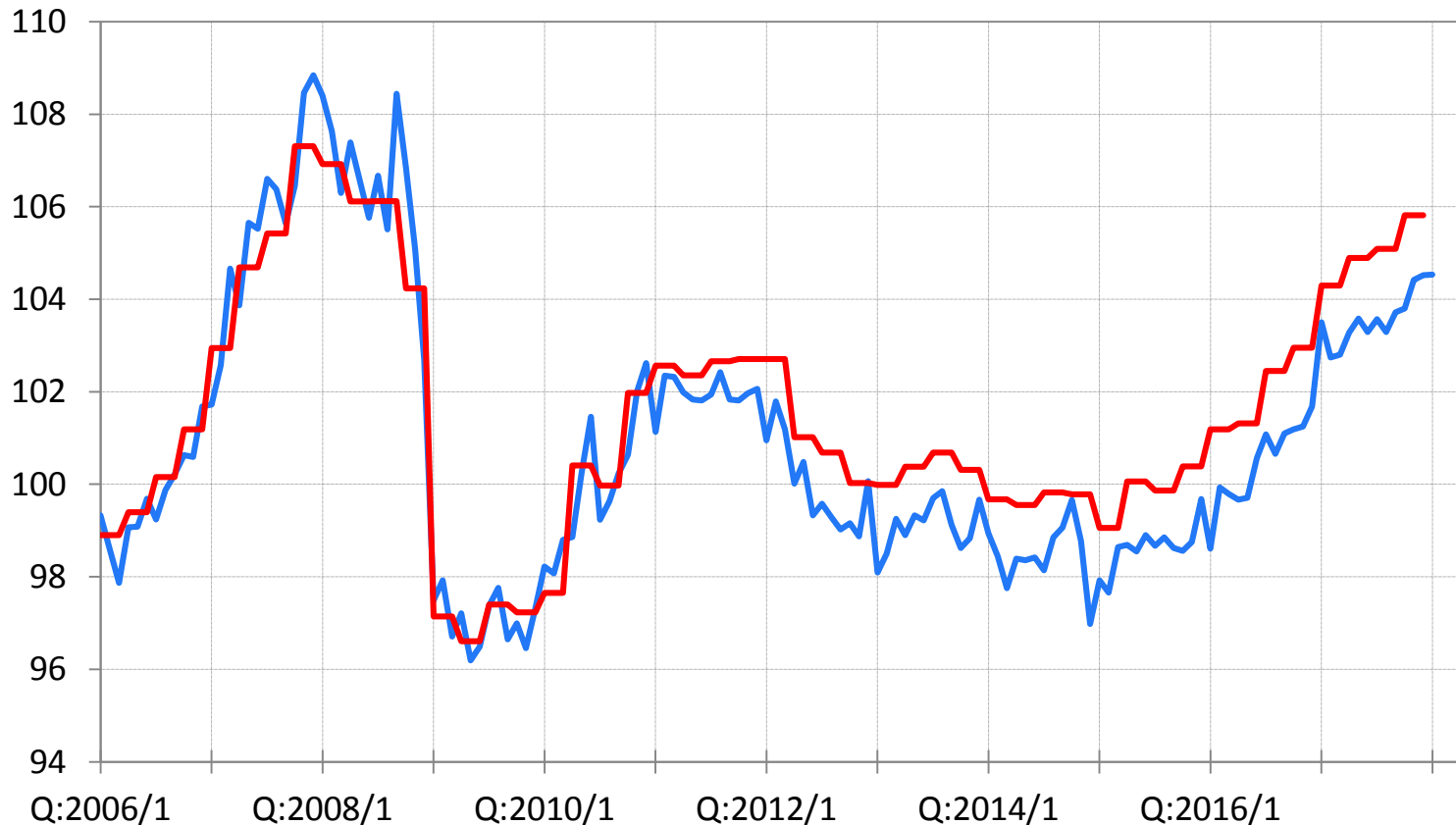

— Kokonaistuotanto

— Jalostus   — Palvelut

Kausitasoitettu kokonaistuotanto, 2010 = 100

— Tuotannon (arvonlisäys) suhdannekuvaaja

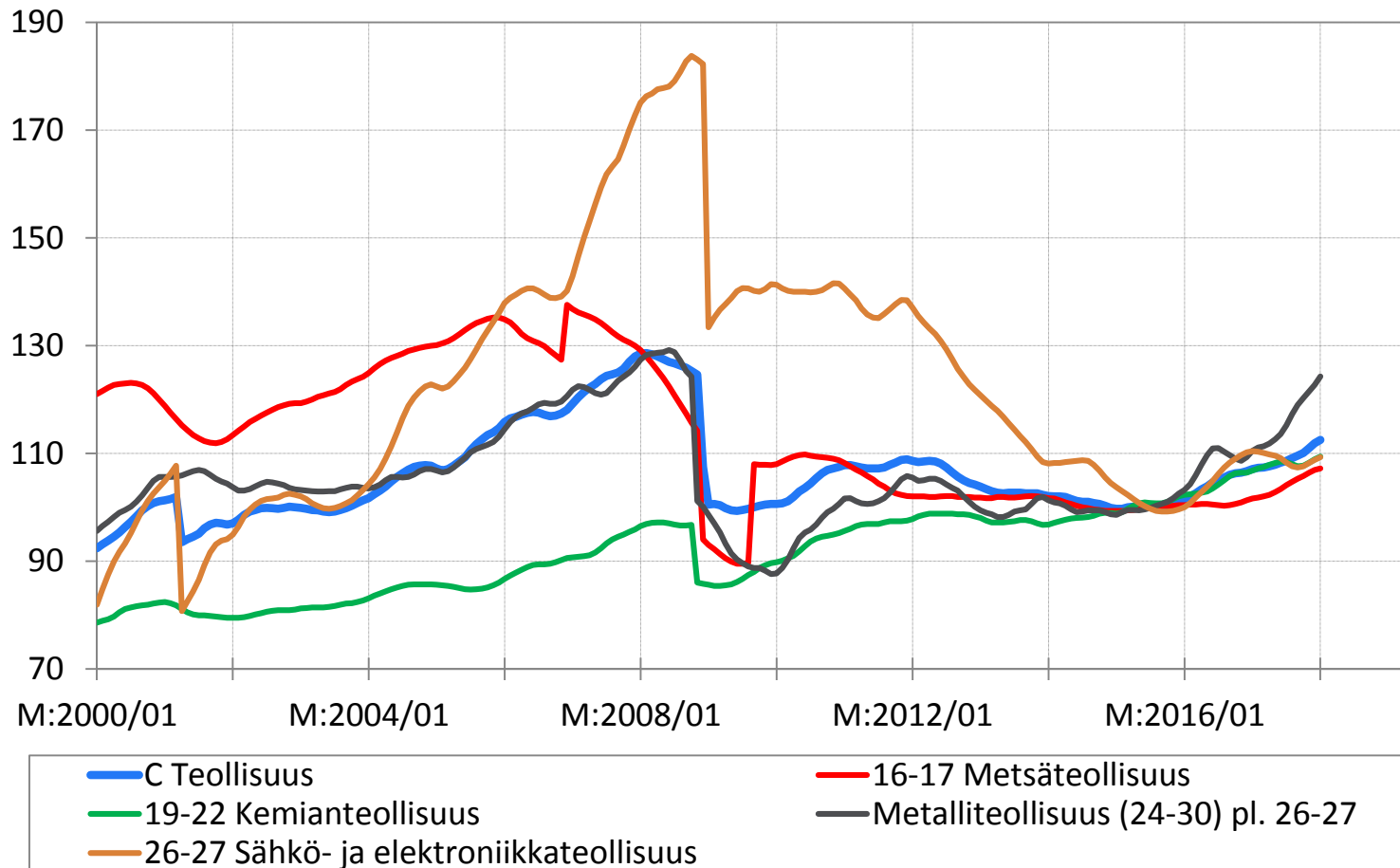
— Bkt kansantalouden tilinpidossa

Huom. Käyrien välille syntyy eroa, jos tuoteverojen miinus tuotetukipalkkioiden määrä kehittyy eri tahtia kuin arvonlisäys tilaston perusvuoden jälkeen.

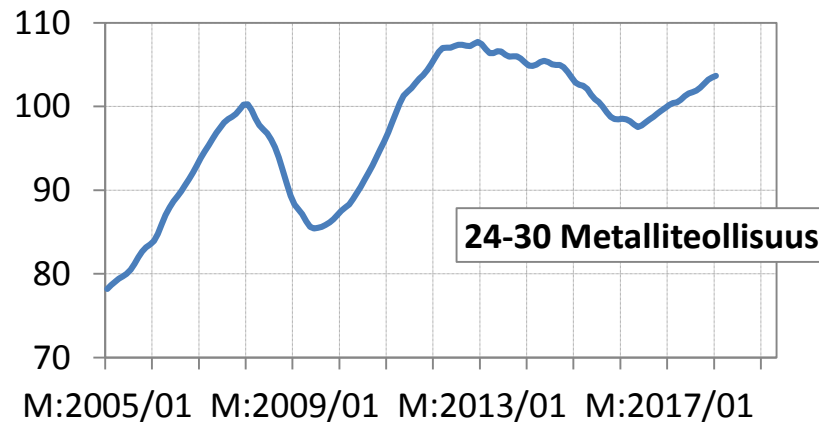
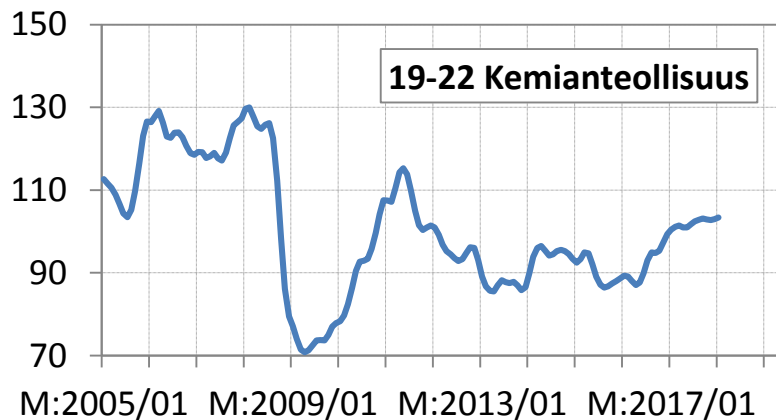
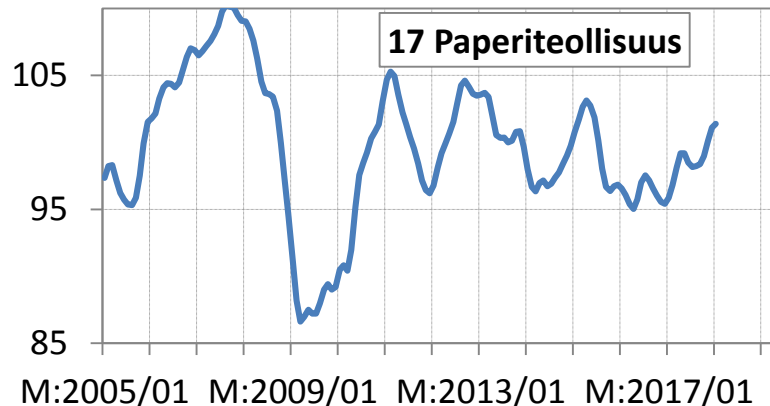
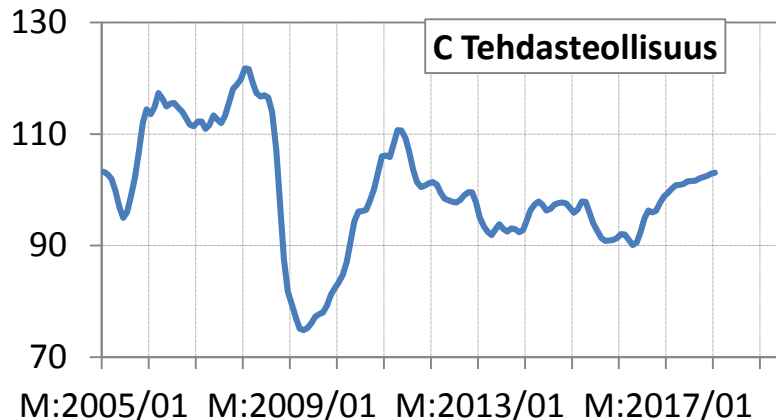
Bkt = arvonlisäys + nettotuoteverot.

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Teollisuustuotannon volyymi-indeksi, 2015=100, trendi

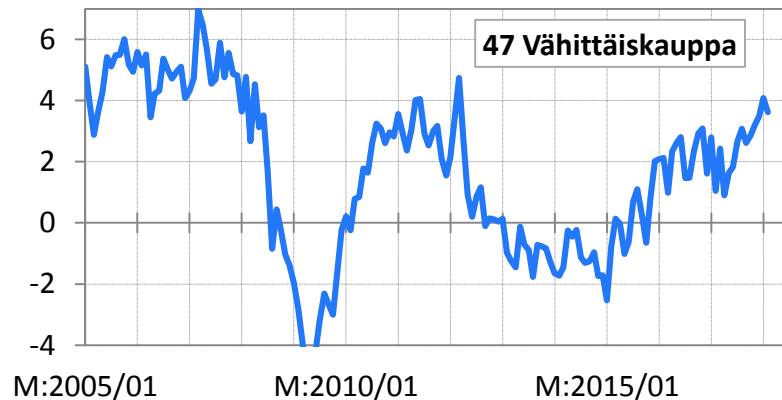
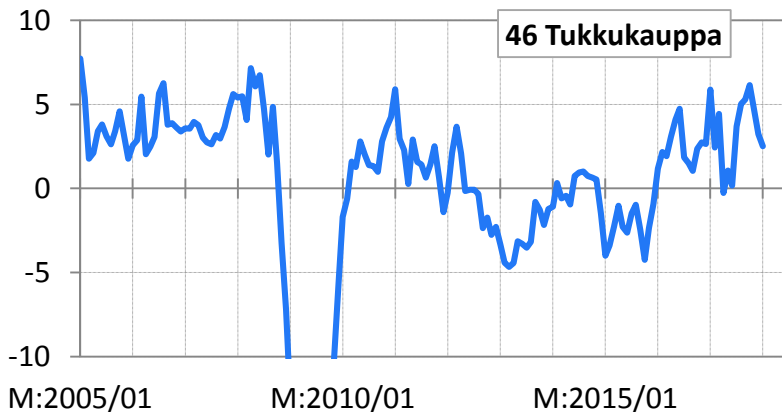
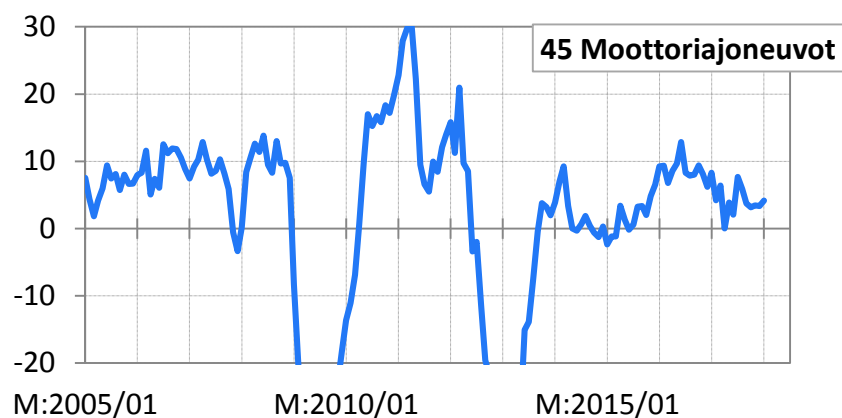
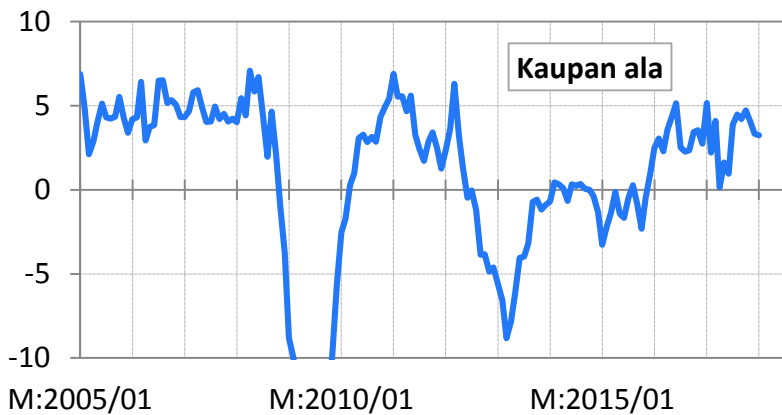

Teollisuuden uudet tilaukset, trendi, 2015 = 100

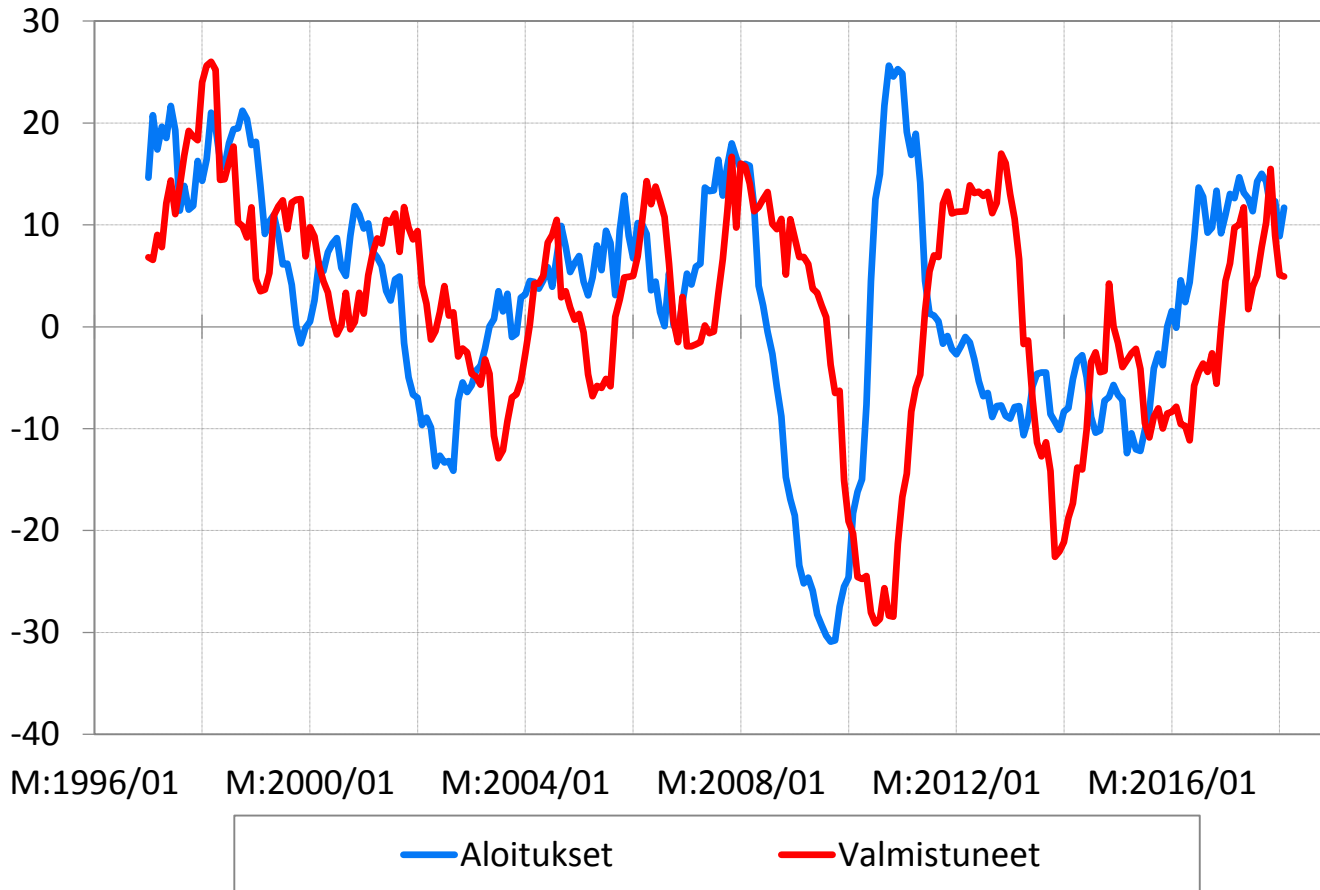

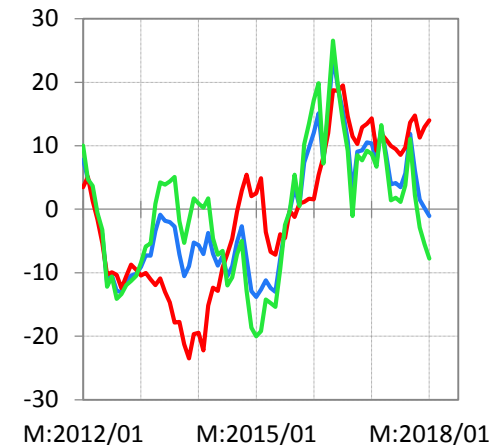
Kaupan liikevaihdon määrän 3 kk:n Ika:n vuosimuutos, %

Kaikki rakennustyytit: m³:n 12 kk:n Ika:n vuosimuutos, %

Myönnettyt rakennusluvut

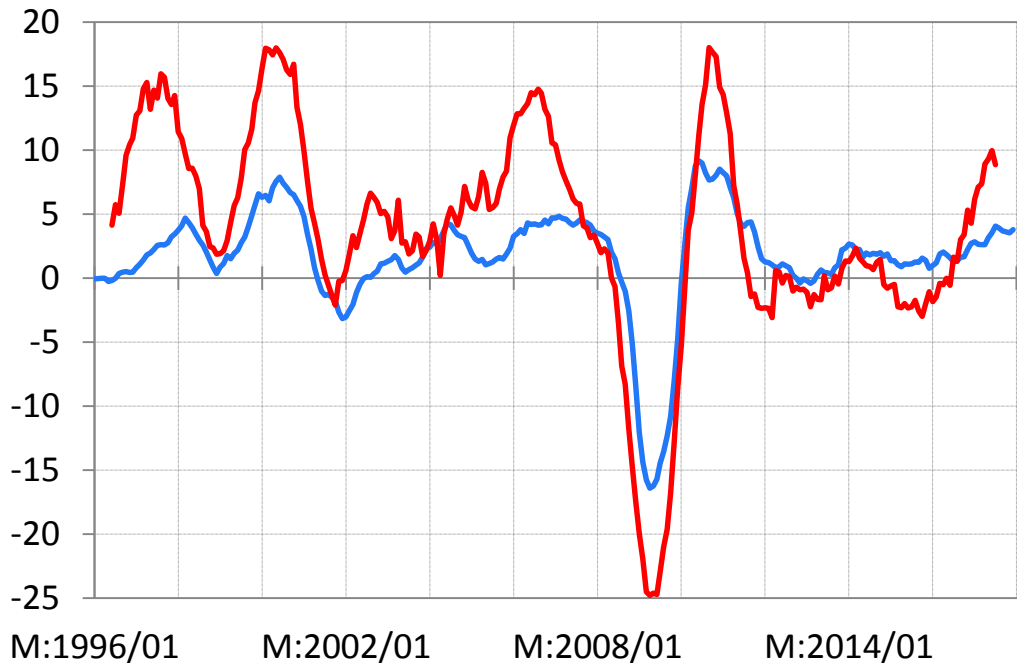

- Kaikki rakennustyytit yhteensä
- Asuinrakennukset
- Muut kuin asuinrakennukset

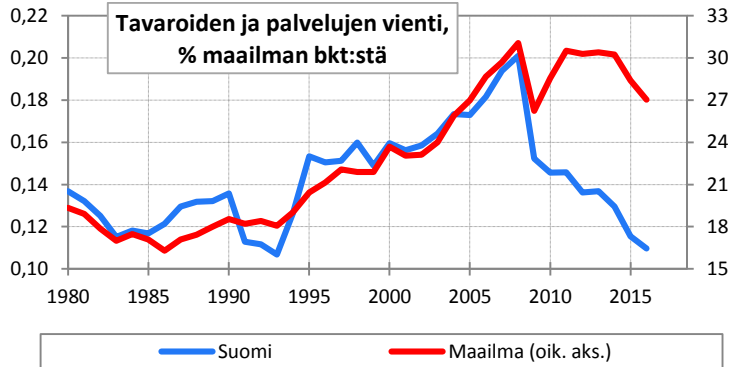
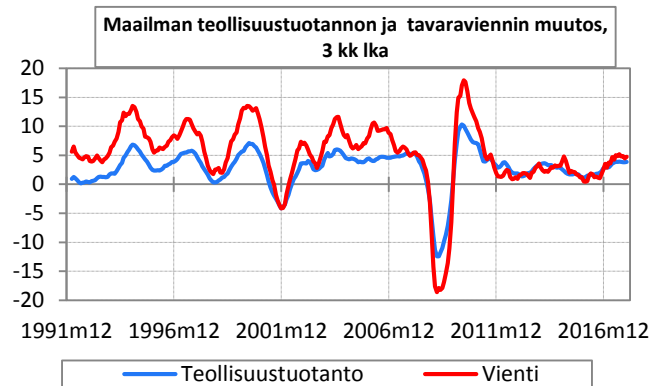
Ulkomaankauppa

Suomen tavaravienti ja vientikysyntä

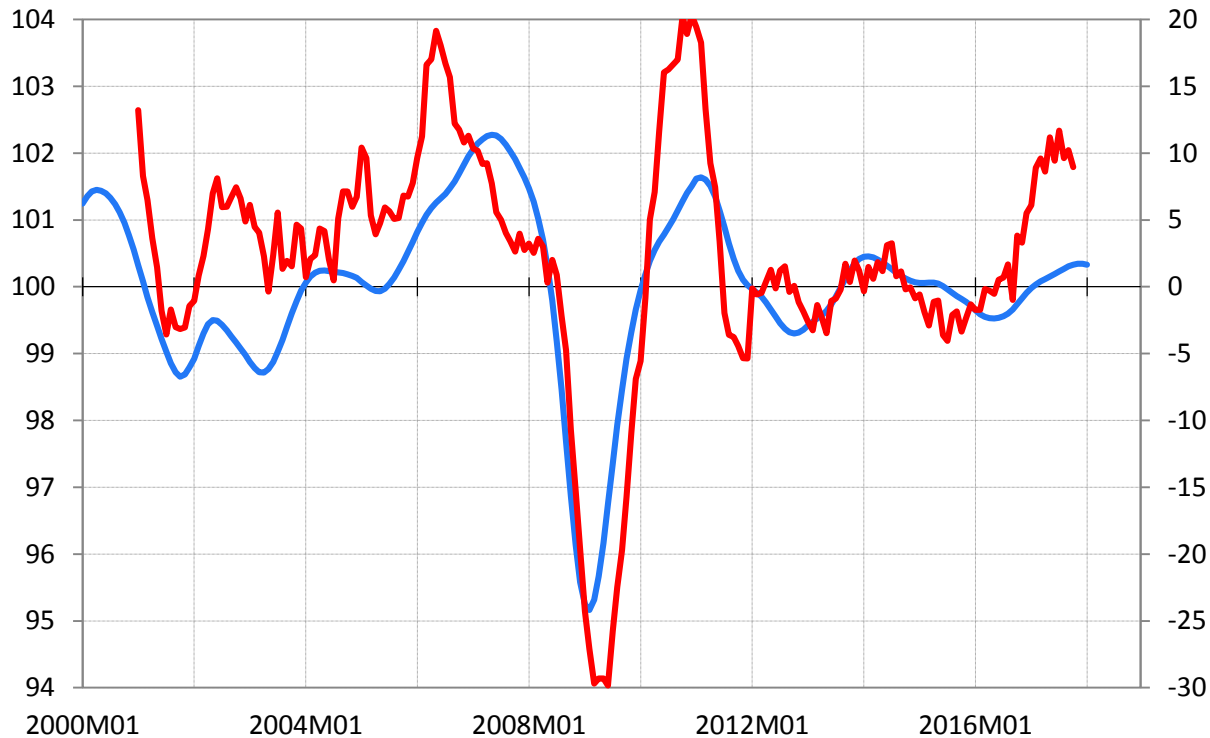
22 maan (BE, CA, CN, DE, DK, EE, ES, FR, HK, ID, IN, IT, JP, KR, NL, NO, PL, RU, SE, TH, UK, US)
teollisuustuotanto painotettuna Suomen edellisen vuoden tavaraviennin arvolla.

— Vientiosuuksilla painotettu vientimaiden kausitasoitettu teollisuustuotanto
— Tavaraviennin määrä, 12 kk:n lka (keskistetty)

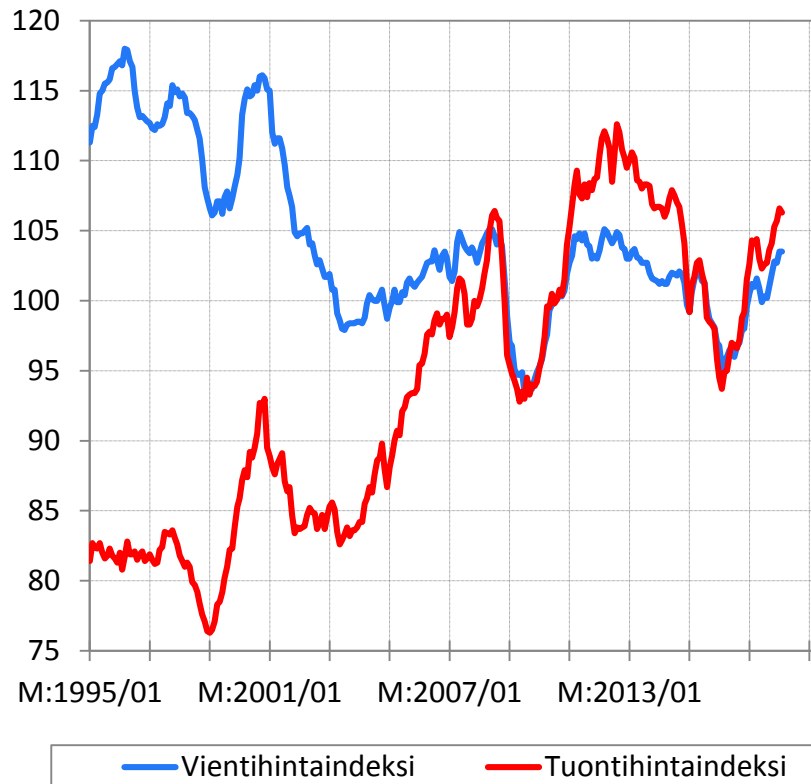
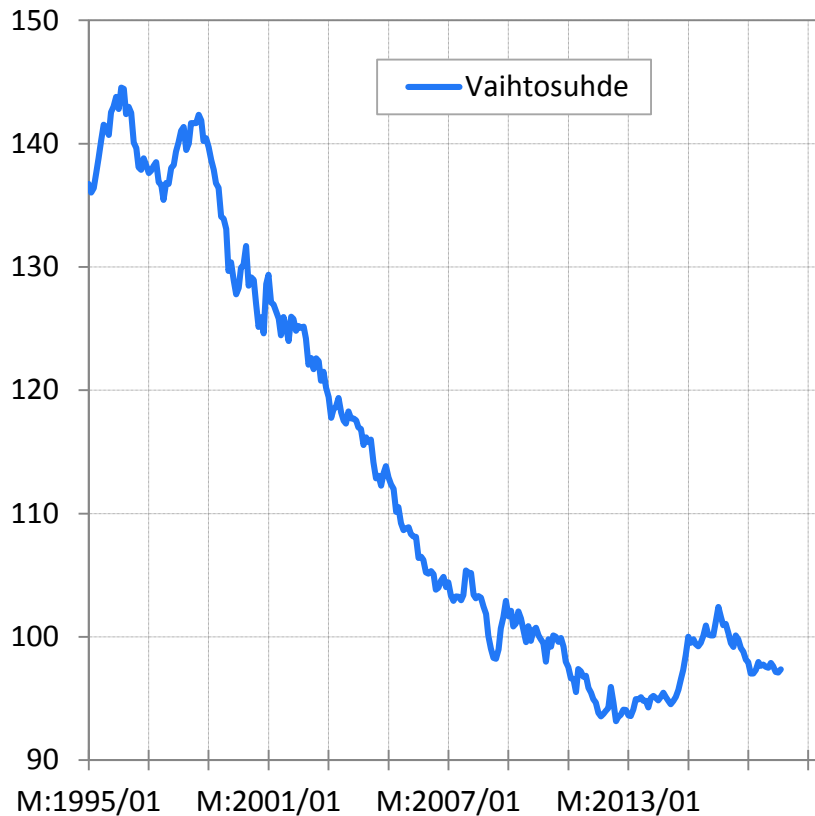
Suomen tavaravienti ja 37 maan CLI-indikaattori (OECD)

— Bkt:n kasvua 6 kk ennakoiva OECD:n CLI-indikaattori Suomen kaksoisvientipainoilla
— Suomen tavaraviennin määrän muutos, %, kausitasoitettu ja keskitetty 6 kk lka (oik. aks.)

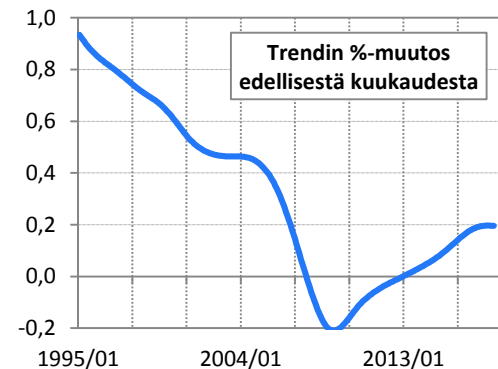
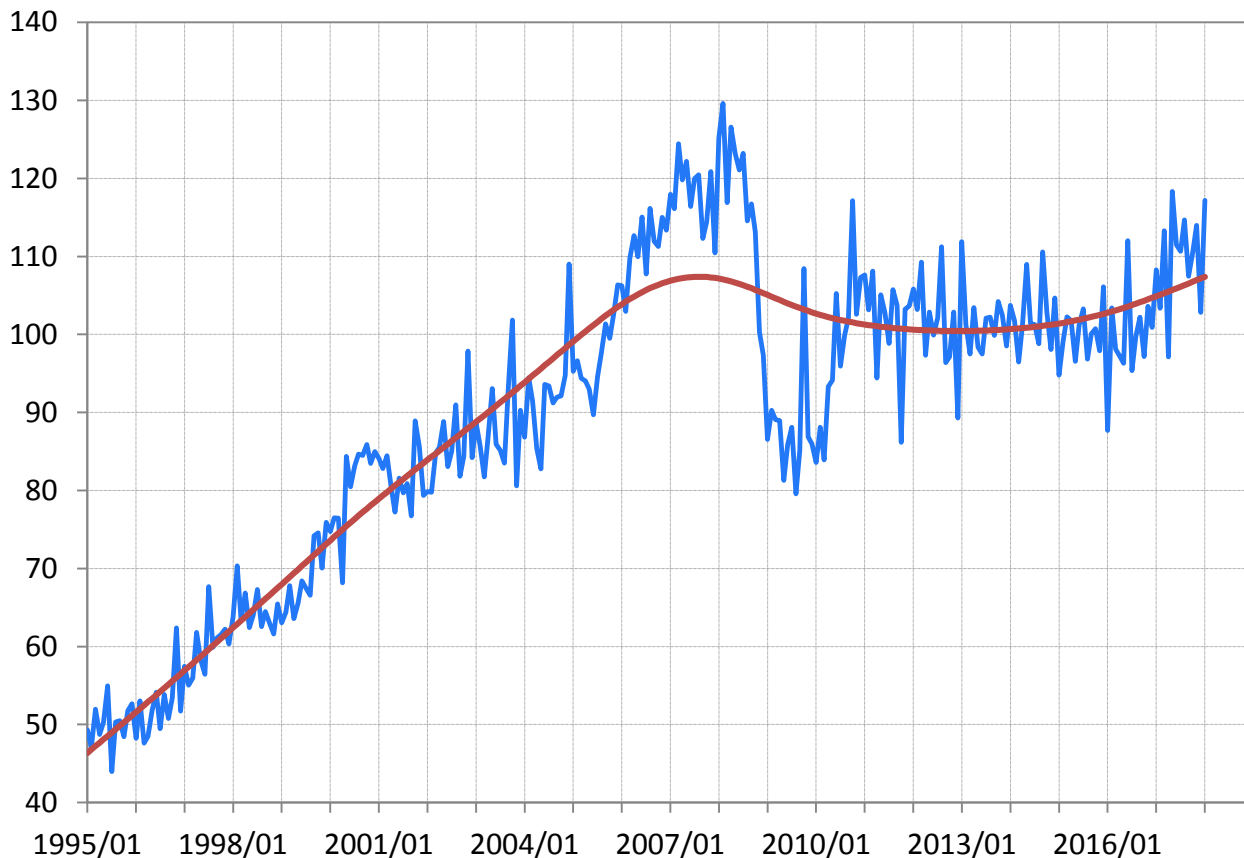
Lähteet: Tulli, Tilastokeskus, OECD, BIS, Etlan tietokanta, Etlan laskelmat.

Suomen ulkomaankaupan vaihtosuhte, 2015 = 100

Huom. Vaihtosuhte on vienti- ja tuontihintojen suhde. Vaihtosuhteen paraneminen nostaa elintasoja. Lähde: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

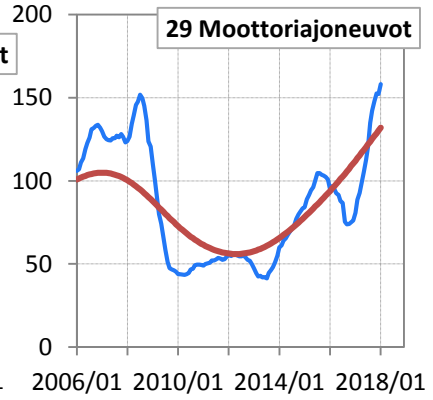
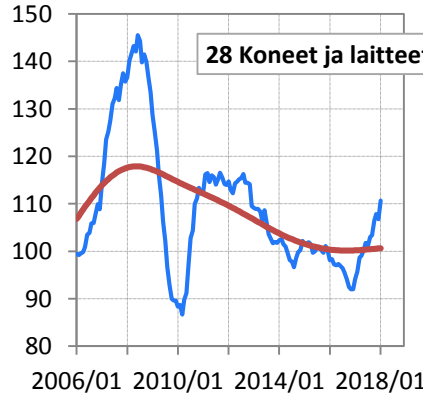
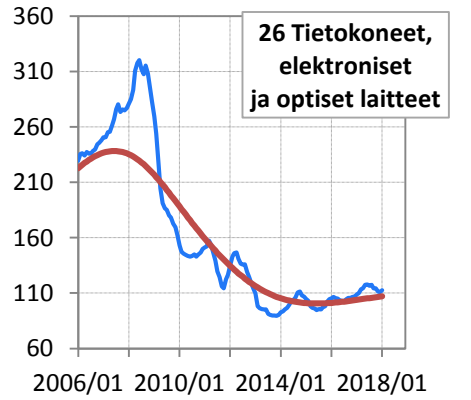
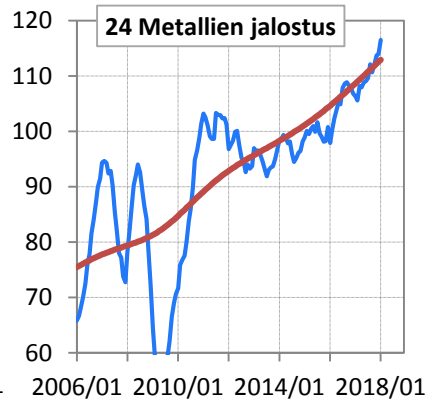
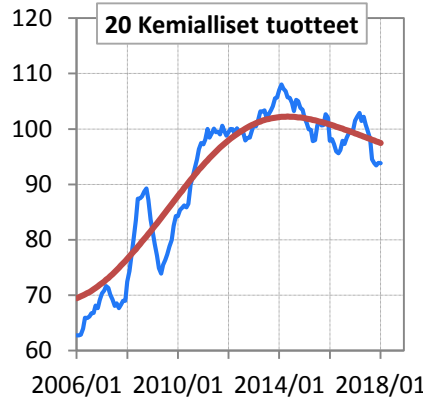
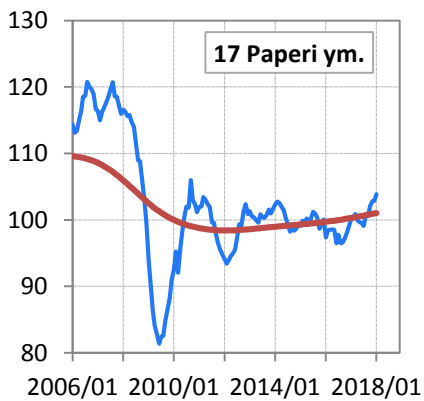
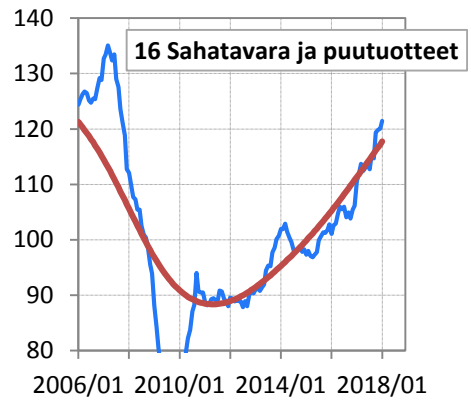
Suomen tavaraviennin kausitasoitettu määrä ja Hodrick-Prescott-trendi, 2015 = 100

Huom. Laskelmissa mukana tilastot vuodesta 1995. x12-kausitasoitus. HP-trendissä $\lambda = 129\,600$.

Lähteet: Tulli, Tilastokeskus, Etlan tietokanta, omat laskelmat.

Suomen tavaraviennin kausitasoitettu määrä, 6 kk lka, ja Hodrick-Prescott-trendit, 2015 = 100

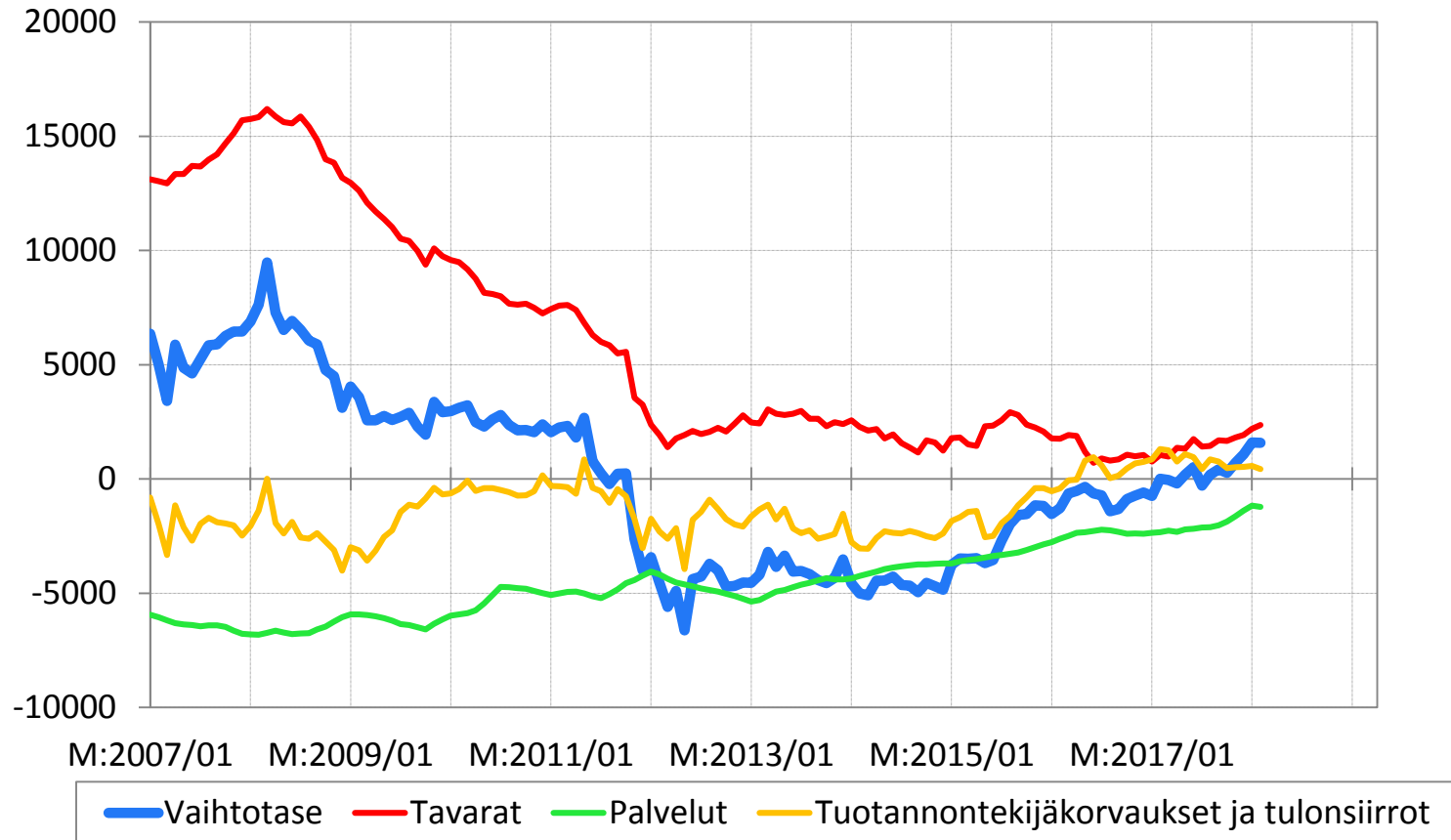

Huom. Laskelmissa mukana tilastot vuodesta 1995. x12-kausitasoitus. HP-trendissä $\lambda = 129.600$.

Lähteet: Tulli, Tilastokeskus, Etlan tietokanta, omat laskelmat.

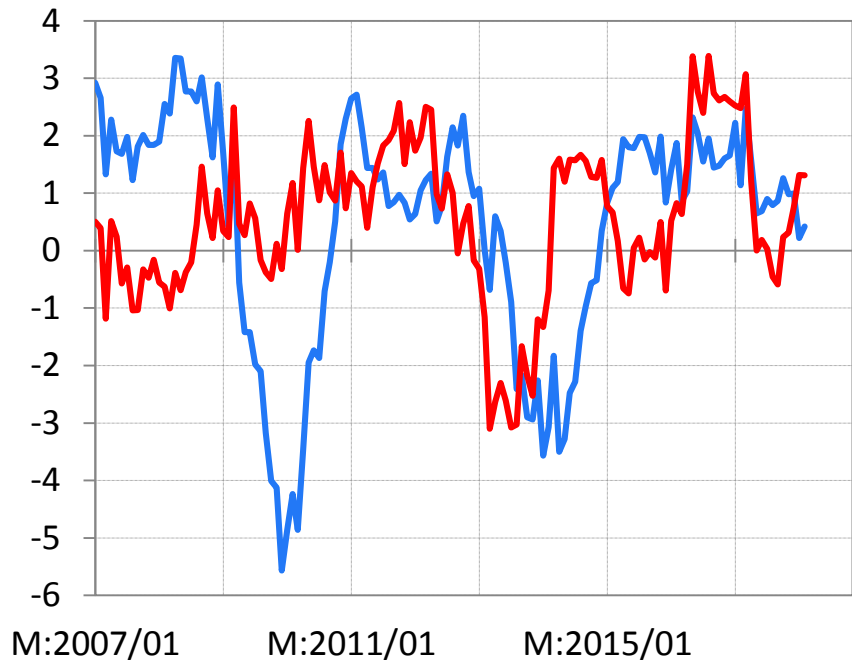
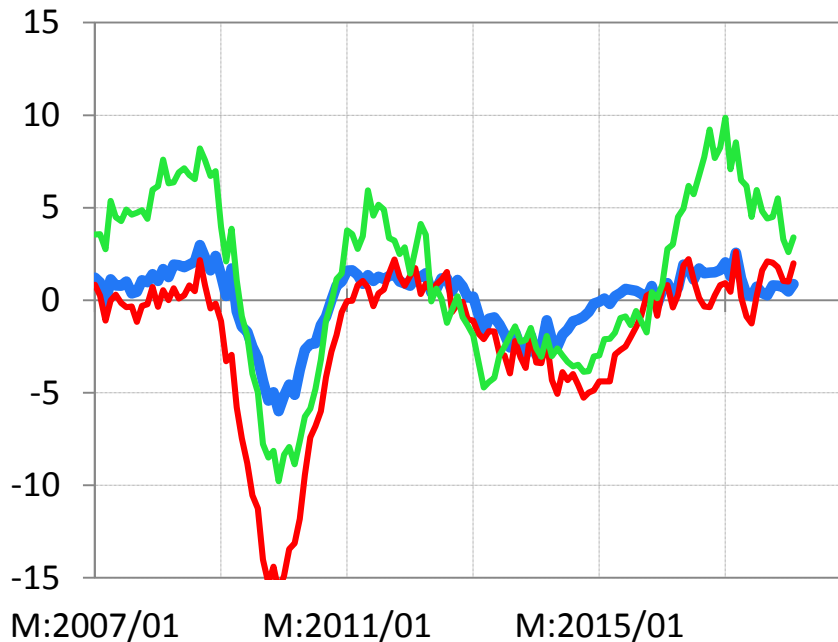

Suomen vaihtotase, 12 kk:n liukuva summa, milj. euroa

Työmarkkinat

Tehdyt työtunnit, 12 kk:n liukuva summa, %-muutos edellisestä vuodesta

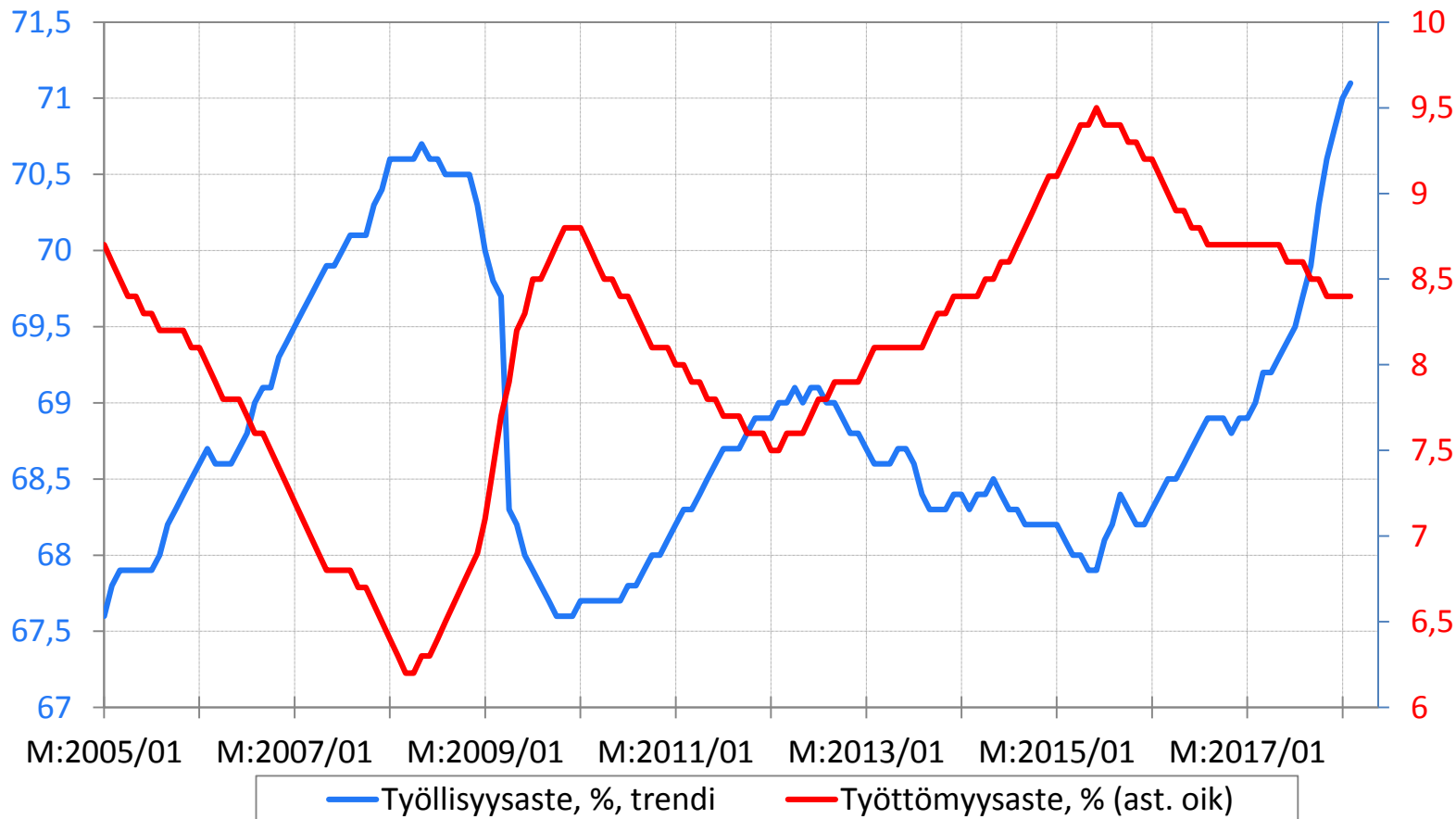

Yksityiset palvelut = kauppa (G), kuljetus (H), informaatio (J), rahoitus (K), kiinteistöala (L), ammatillinen toiminta (M), hallinto- ja tukipalvelut (N).

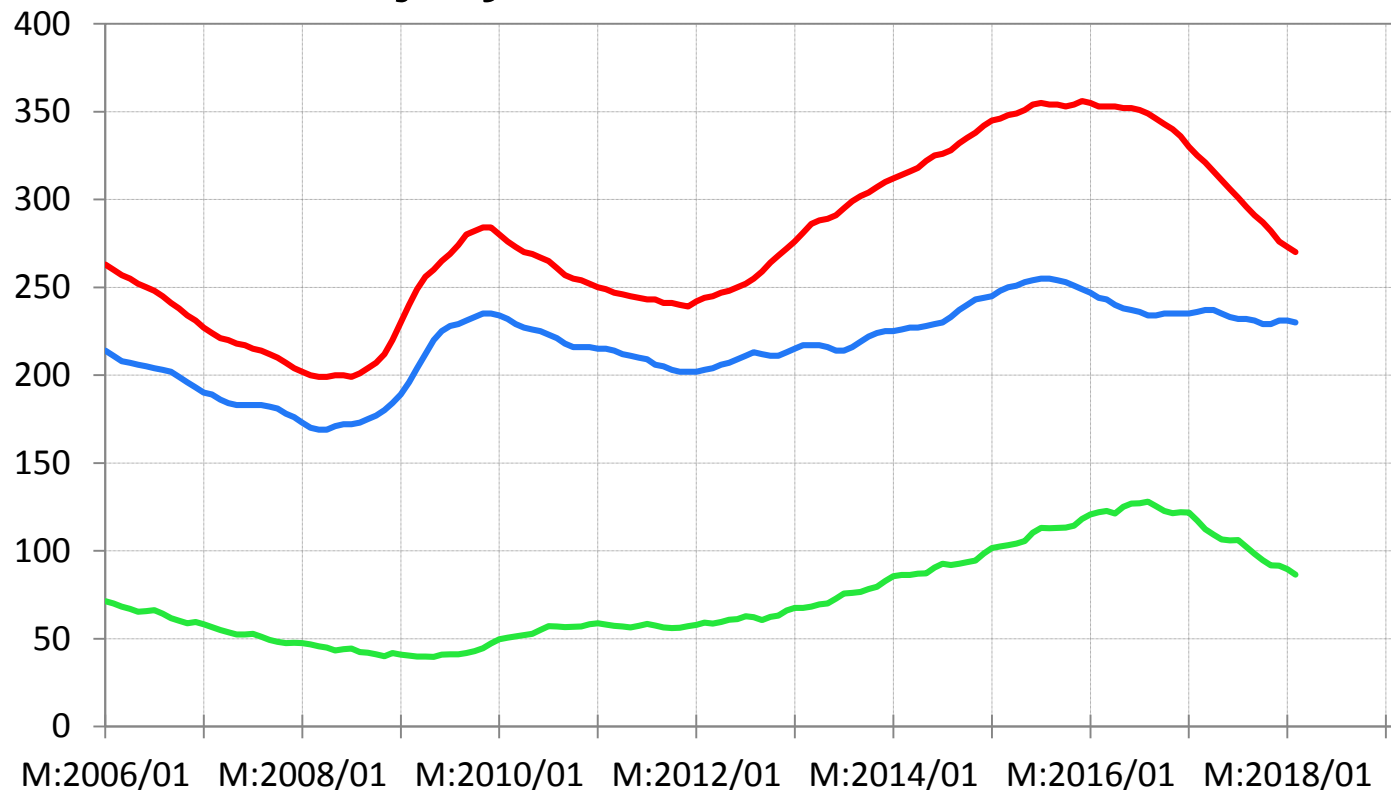
Julkiset palvelut = julkinen hallinto (O), koulutus (P), terveys- ja sosiaalipalvelut (Q), ml. yksityiset toimijat.

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Työllisyys- ja työttömyysasteet Suomessa, trendit

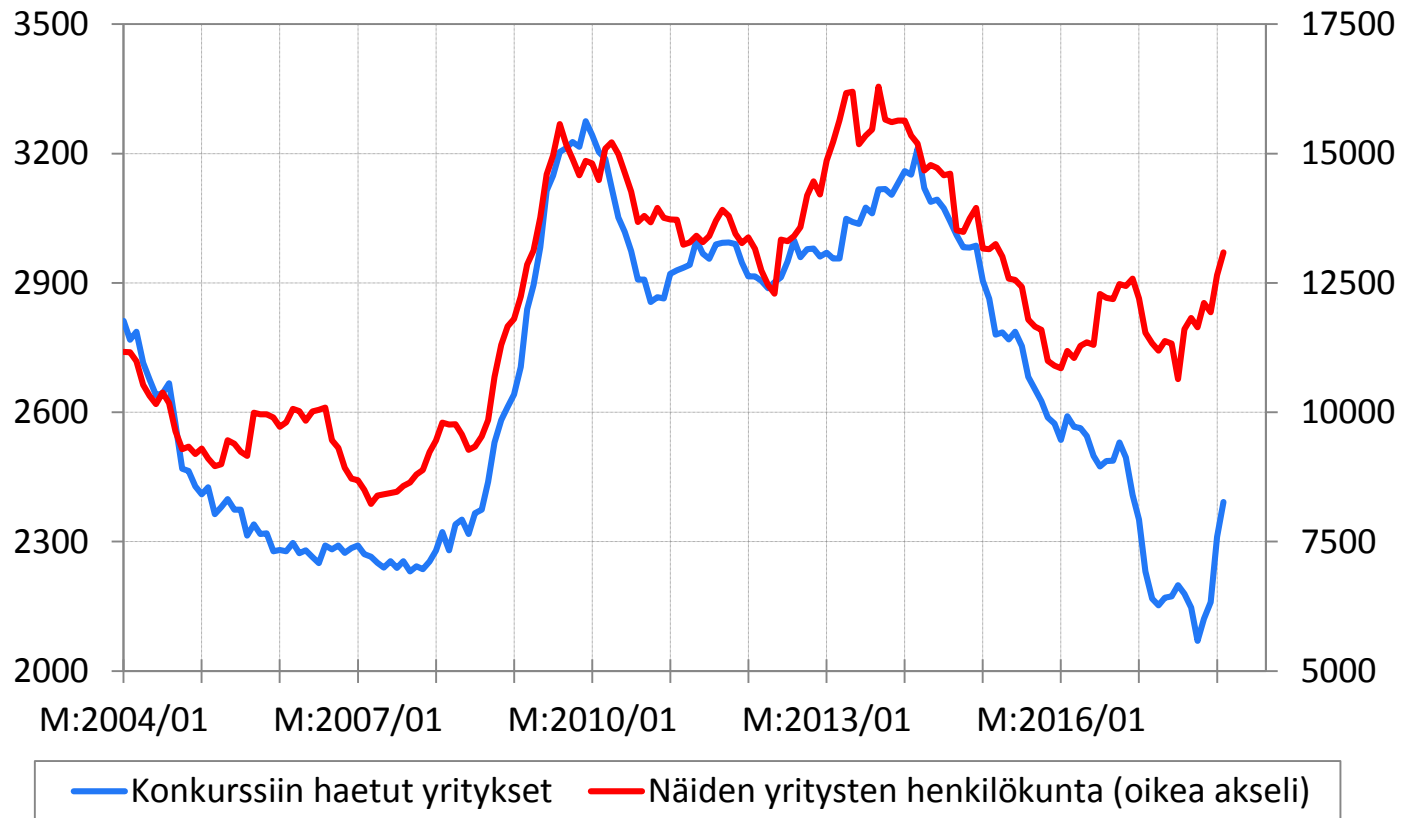

Työttömien lukumäärä (1 000) Tilastokeskuksen ja työministeriön mukaan

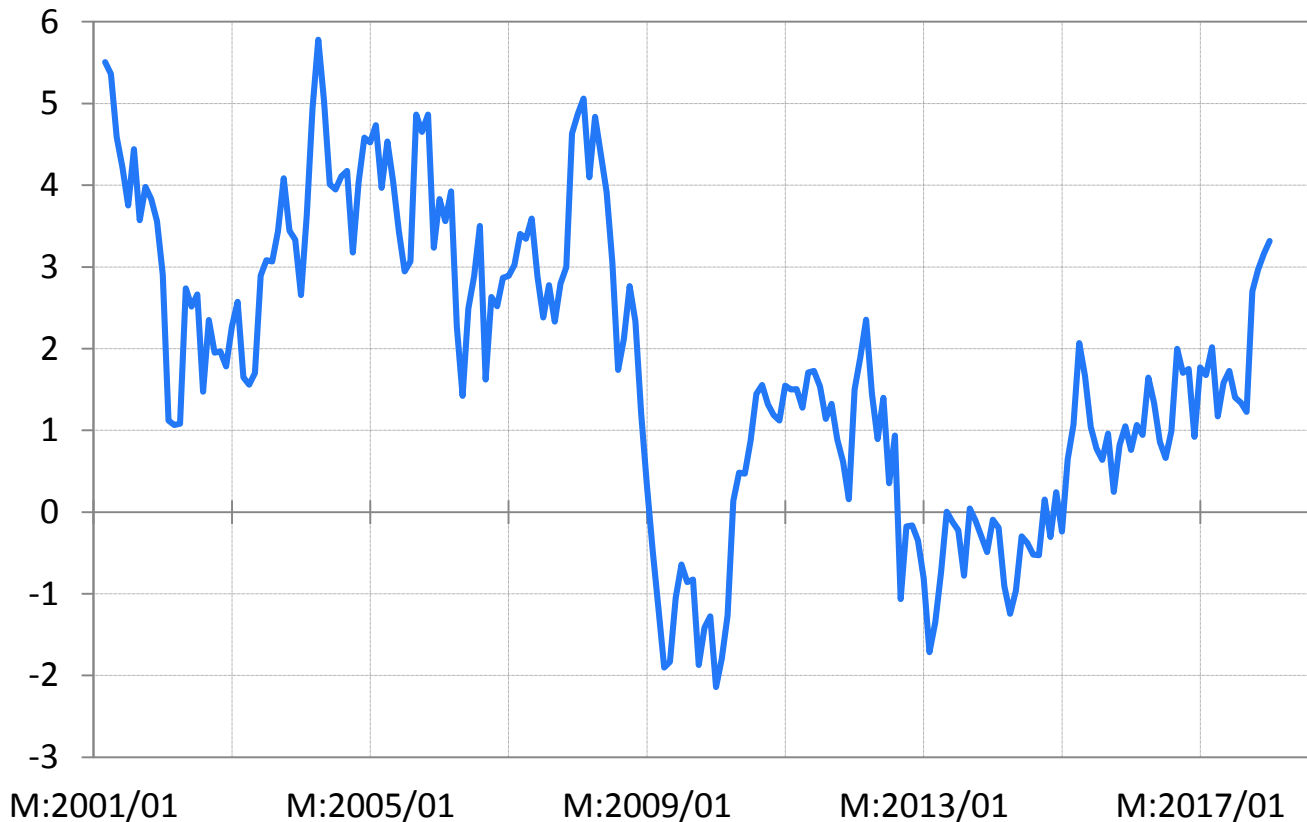

— Työttömät työnhakijat (TK) — Työttömät (TEM) — Yli vuoden työttömänä (TEM)

Konkurssit Suomessa: 12 kk:n liukuva summa

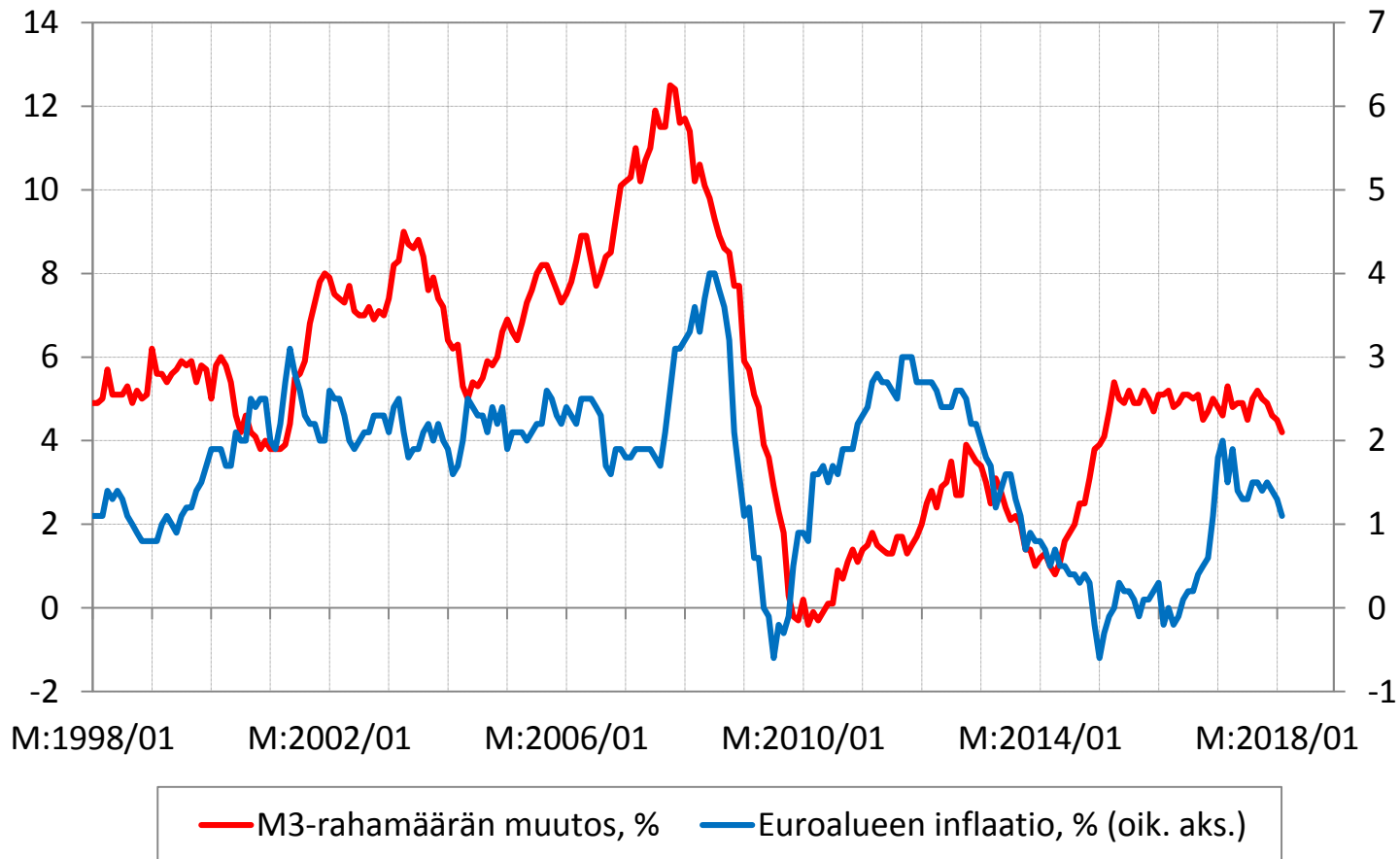
Reaalisen palkkasumman 3 kk:n Ika:n vuosimuutos, %

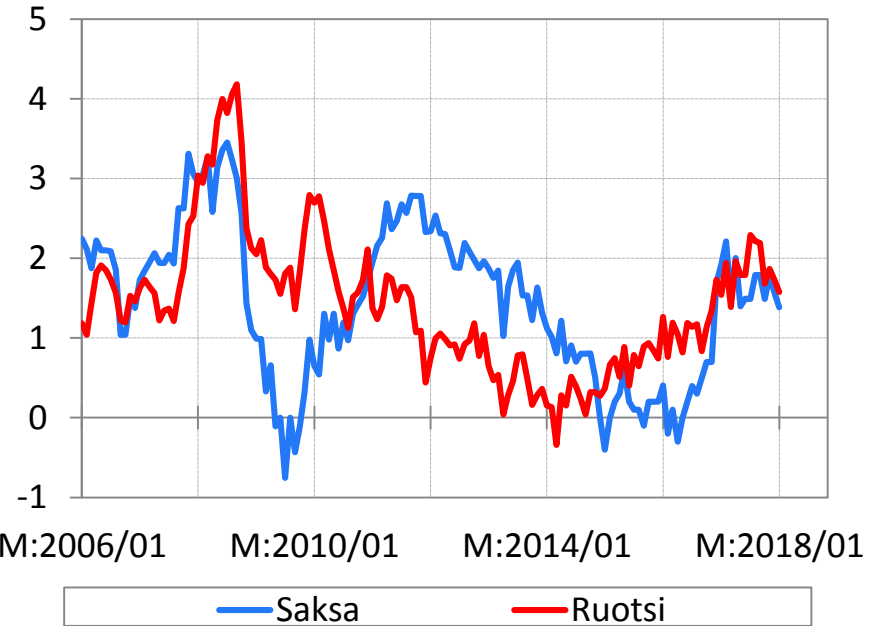
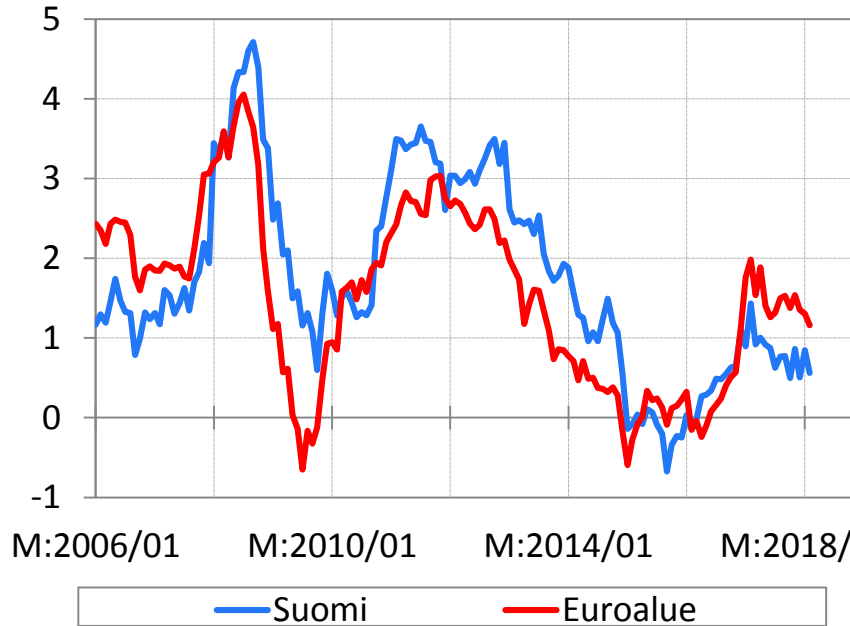
Inflaatio

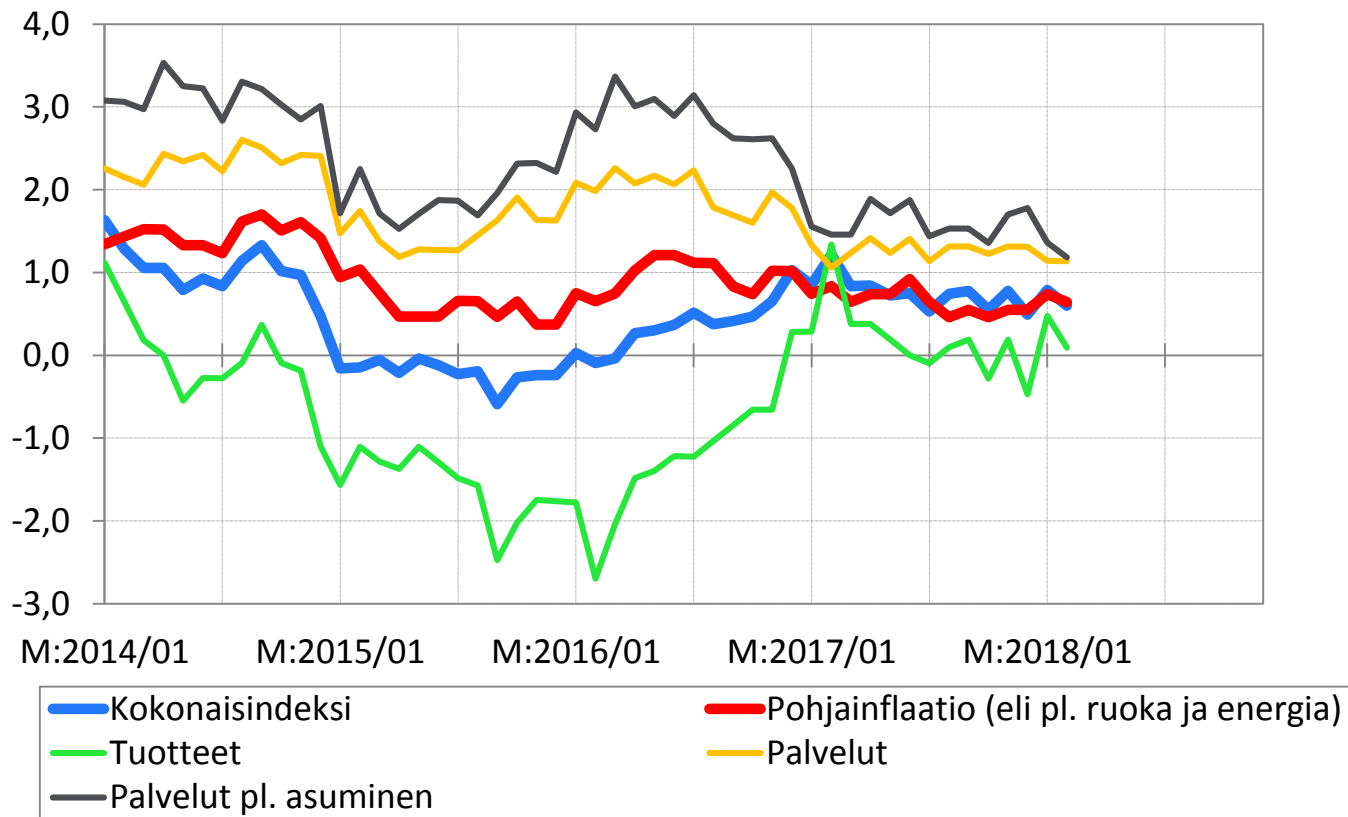
Rahan määrä ja kuluttajahintainflaatio euroalueella

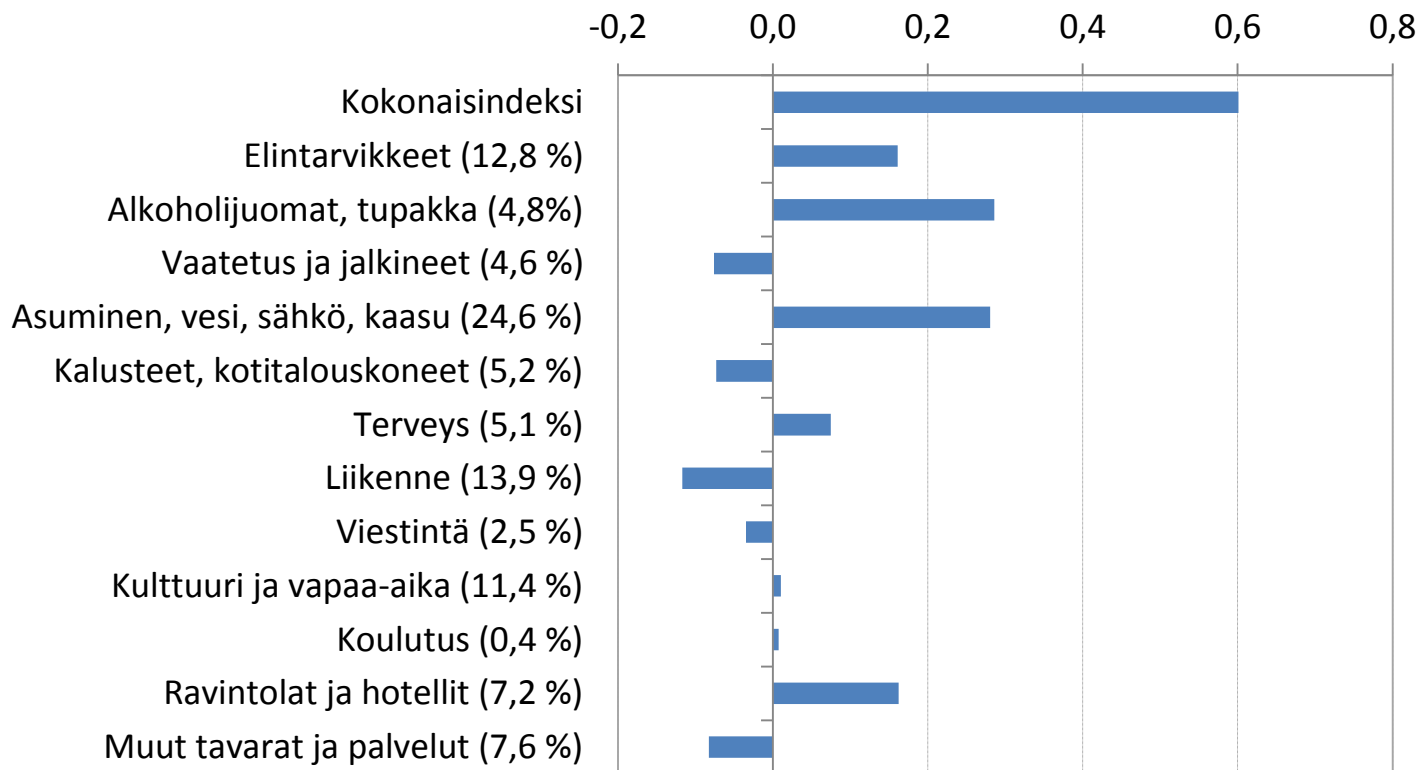
Yhdenmukaistettu kuluttajahintainflaatio, %

Suomen kuluttajahintainflaatio, 12 kk, %

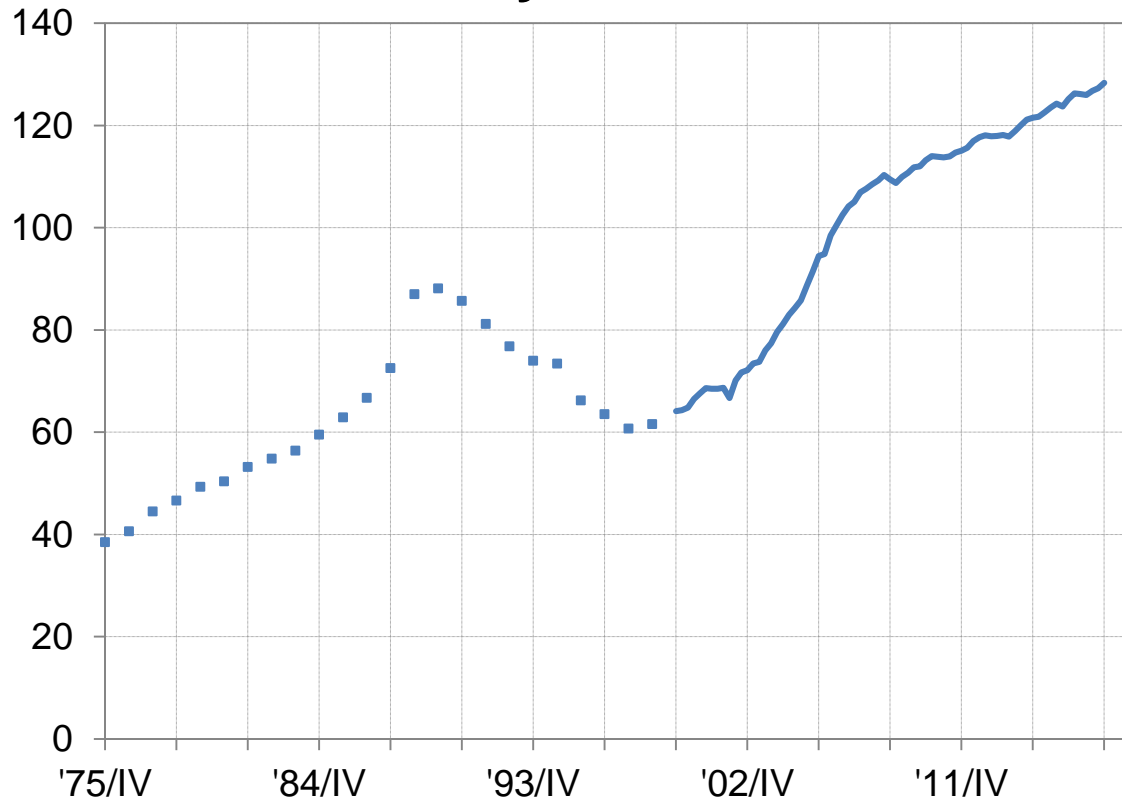

Kontribuutio Suomen kuluttajahintainflaatioon vuositasolla (2018 painot), %-yksikköä

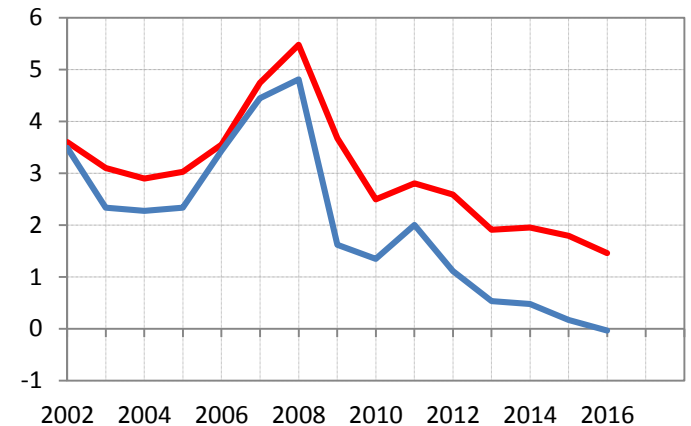

Rahoitusmarkkinat

Kotitalouksien velkaantumisaste Suomessa, % käytettävissä olevista rahatuloista

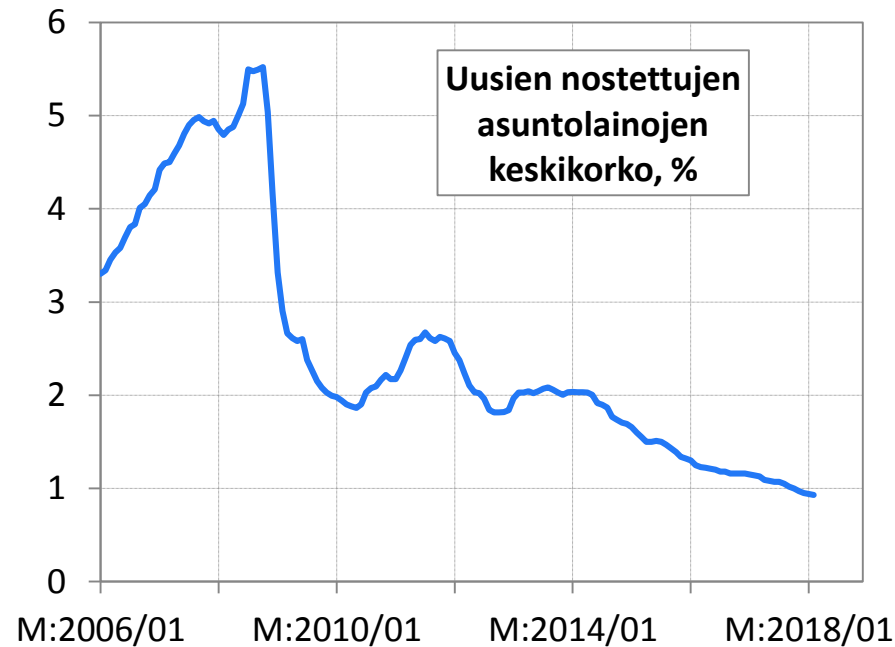
Huom. ml. yhtiölainat.

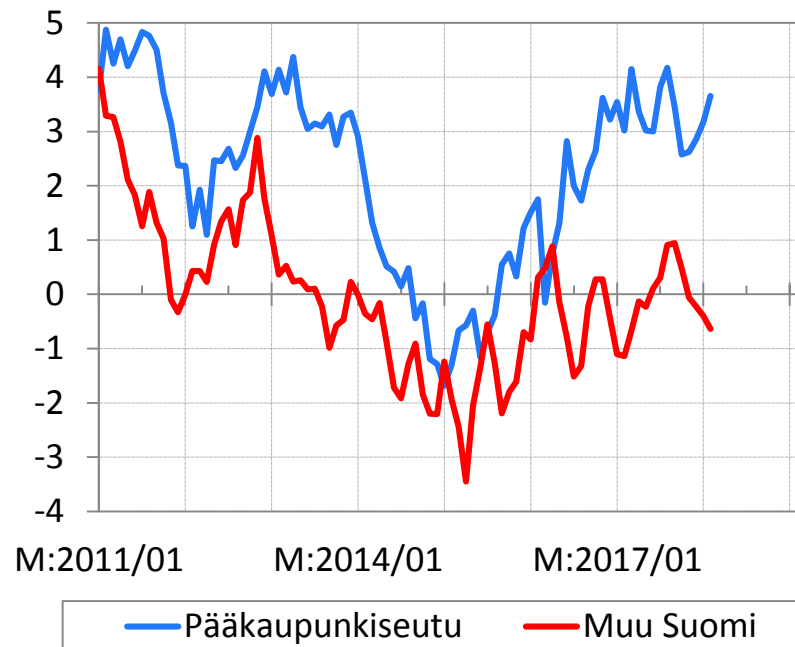
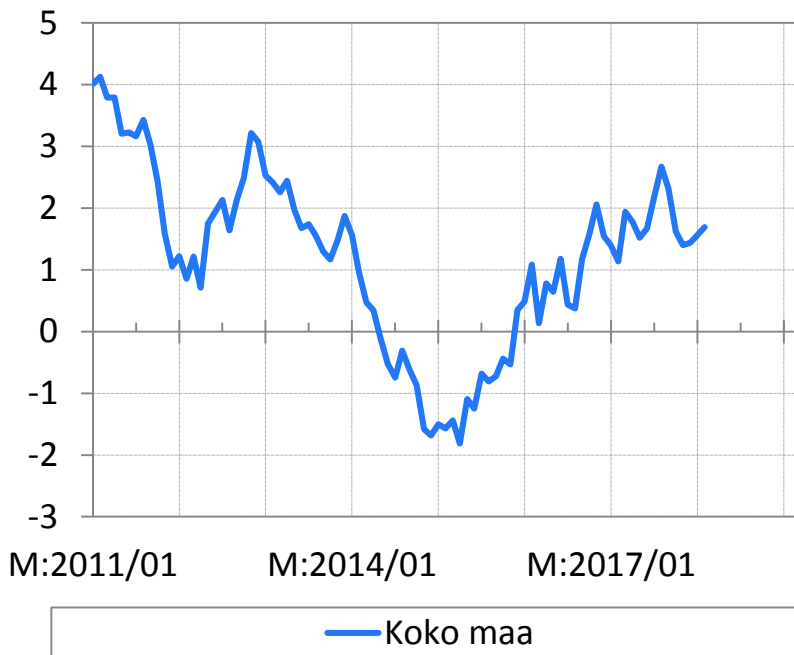
— Korot, % käytettävissä olevista tuloista
— Euribor 12 kk, %

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

Uudet asuntolainat Suomessa

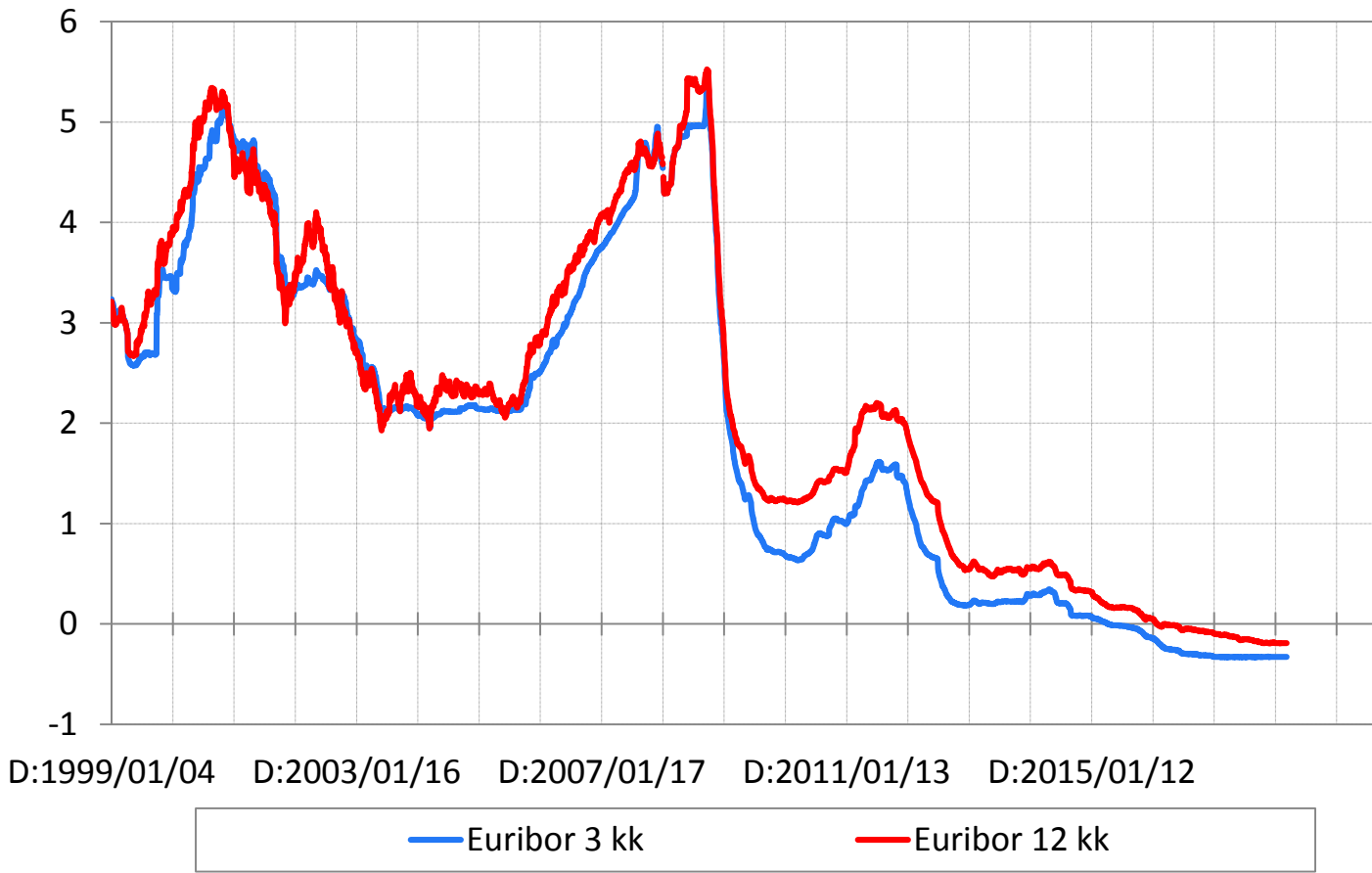

Vanhojen kerrostaloasuntojen hinnat, vuosimuutosten liukuva 3 kk:n keskiarvo, %

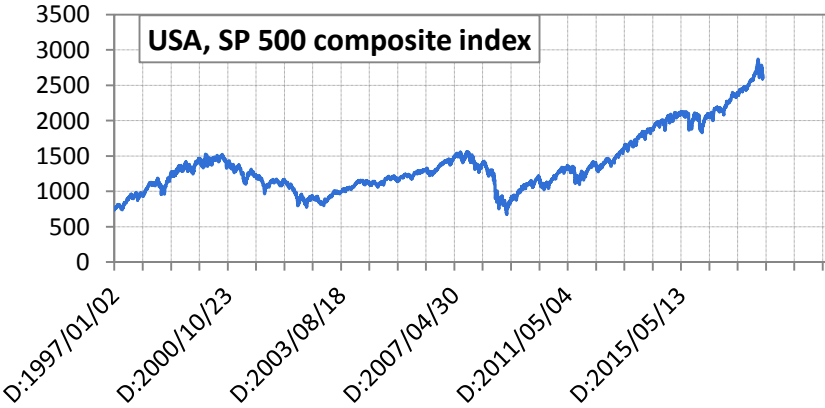
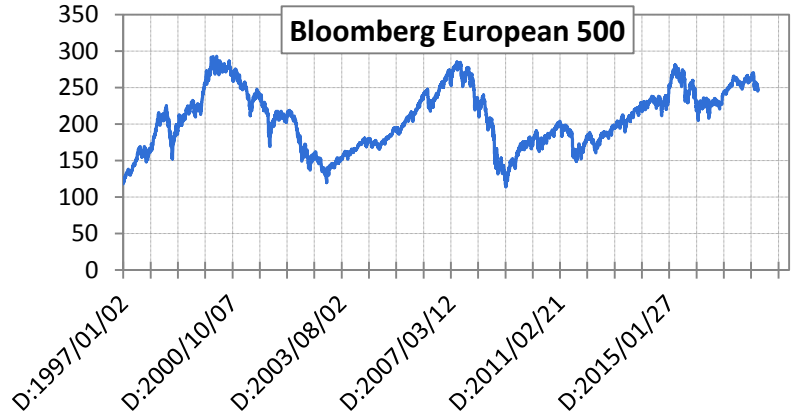
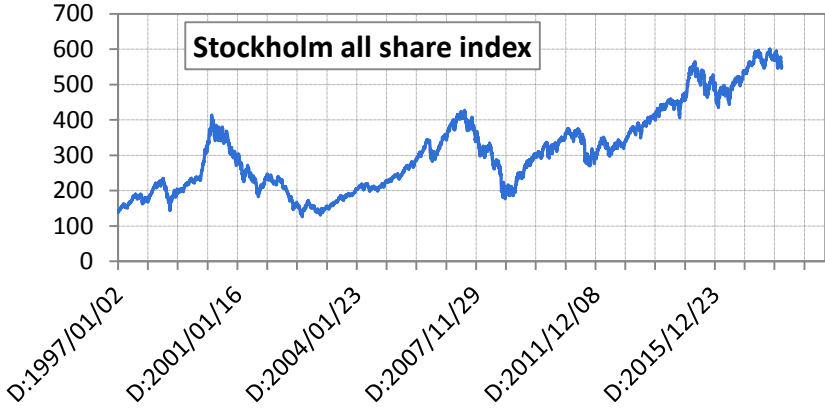
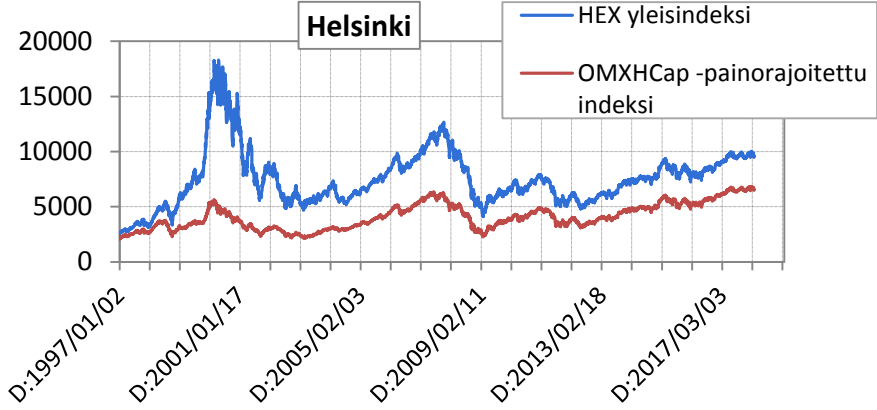

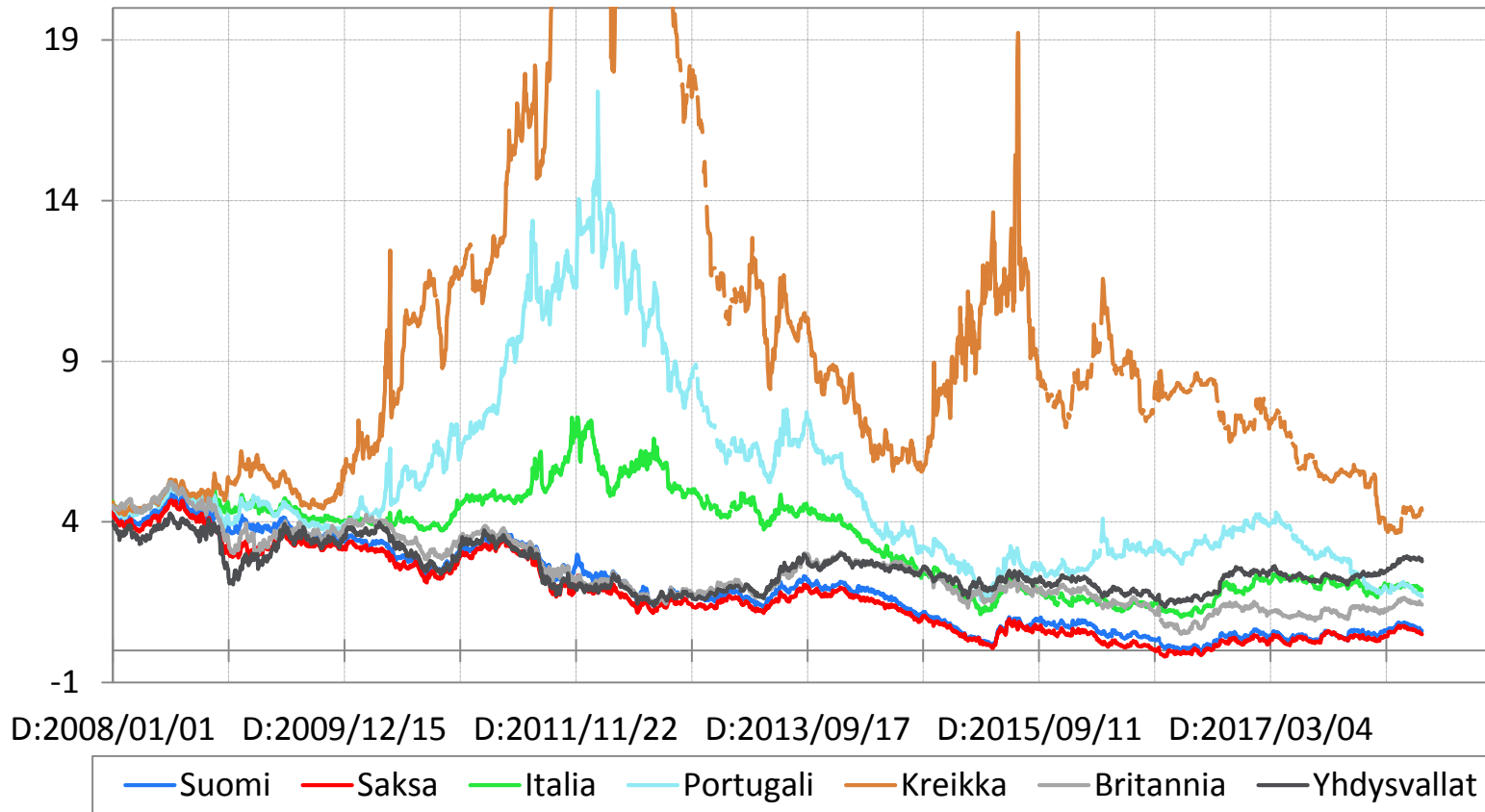
Euribor, %

Pörssi-indeksejä

Valtion 10 vuoden joukkolainojen tuotto, %

Talousennusteita

2018	Etla	PT	PTT	SP	VM	HB	Nordea	OP	Danske	Komissio			
%-muutoksia	20.3.	20.9.	13.3.	18.12.	19.12.	10.10.	24.1.	22.1.	21.3.	9.11.	Med	Min	Max
Bkt	2.8	2.5	2.8	2.5	2.4	2.0	3.0	3.3	2.4	2.7	2.6	2.0	3.3
Tuonti	2.7	4.6	5.0	3.4	3.5	3.3	4.3	6.3	4.5	4.1	4.2	2.7	6.3
Vienti	4.0	6.0	6.3	3.8	4.5	4.0	4.8	7.5	4.5	5.7	4.7	3.8	7.5
Kulutus	1.5	1.1	2.0	..	1.3	1.2	..	1.9	1.6	..	1.5	1.1	2.0
- yksityinen	1.9	1.5	2.4	1.8	1.6	1.5	2.9	2.5	2.1	1.8	1.9	1.5	2.9
- julkinen	0.5	0.3	1.2	0.7	0.6	0.5	0.2	0.6	0.5	0.3	0.5	0.2	1.2
Investoinnit (SP: yksit.)	3.0	4.0	3.2	5.8	4.1	3.3	6.3	6.0	3.5	4.4	4.1	3.0	6.3
Varastojen muutos (kontr.)	0.5	0.2	..	0.0	..	..	0.0	..	..	-0.2	0.0	-0.2	0.5
Kokonaiskysyntä	2.8	3.1	..	..	2.5	..	..	..	..	..	2.8	2.5	3.1
Kuluttajahinnat (EC: harm.)	1.2	1.4	1.2	1.0	1.4	1.2	1.0	1.5	1.0	1.3	1.2	1.0	1.5
Työttömyysaste, %	8.1	8.3	8.0	8.2	8.1	8.1	8.0	7.8	8.0	8.3	8.1	7.8	8.3
Ansiotaso	2.0	1.9	2.3	2.3	2.0	1.5	2.0	2.0	2.0	..	2.0	1.5	2.3
Teollisuustuotanto	4.3	..	..	..	2.7	2.0	3.0	..	..	..	2.9	2.0	4.3
Vaihtotase / bkt, %	0.9	..	0.8	0.0	-1.3	-0.4	0.0	0.8	0.6	-0.3	0.0	-1.3	0.9
2019	Etla	PT	PTT	SP	VM	HB	Nordea	OP	Danske	Komissio			
%-muutoksia	20.3.		13.3.	18.12.	19.12.	10.10.	24.1.	22.1.	21.3.	9.11.	Med	Min	Max
Bkt	2.4		2.8	1.6	1.9	1.1	2.5	2.3	2.0	2.4	2.3	1.1	2.8
Tuonti	2.5		5.7	2.9	3.6	1.1	4.5	4.0	4.0	3.4	3.6	1.1	5.7
Vienti	3.7		6.3	3.5	4.5	1.5	4.7	4.3	4.5	5.2	4.5	1.5	6.3
Kulutus	1.2		1.9	..	0.9	0.8	..	1.6	1.3	..	1.3	0.8	1.9
- yksityinen	1.7		2.2	1.3	1.3	0.9	2.8	2.0	1.6	1.6	1.6	0.9	2.8
- julkinen	0.3		1.2	0.1	0.1	0.5	0.2	0.7	0.5	0.1	0.3	0.1	1.2
Investoinnit (SP: yksit.)	4.4		4.8	3.2	4.1	1.7	3.6	4.0	3.5	3.0	3.6	1.7	4.8
Varastojen muutos (kontr.)	-0.1		..	0.0	..	..	0.1	..	..	-0.2	-0.1	-0.2	0.1
Kokonaiskysyntä	2.4		..	..	2.2	..	..	..	..	..	2.3	2.2	2.4
Kuluttajahinnat (EC: harm.)	1.5		2.0	1.3	1.5	1.4	1.2	1.7	1.4	1.7	1.5	1.2	2.0
Työttömyysaste, %	7.7		7.4	7.9	7.7	7.9	7.7	7.4	7.7	8.0	7.7	7.4	8.0
Ansiotaso	2.0		2.5	2.3	2.0	1.7	2.0	2.3	2.0	..	2.0	1.7	2.5
Teollisuustuotanto	4.1		..	..	3.0	0.3	2.5	..	..	..	2.8	0.3	4.1
Vaihtotase / bkt, %	1.1		1.1	0.0	-1.3	-0.5	0.0	0.9	0.8	0.4	0.4	-1.3	1.1

Talousennusteita

2020	Etla	PT	PTT	SP	VM	HB	Nordea	OP	Danske	Komissio				
%-muutoksia	20.3.			18.12.								Med	Min	Max
Bkt	1.9			1.4								1.7	1.4	1.9
Tuonti	2.2			2.7								2.5	2.2	2.7
Vienti	2.5			3.0								2.8	2.5	3.0
Kulutus	1.3			..								1.3	1.3	1.3
- yksityinen	1.6			1.2								1.4	1.2	1.6
- julkinen	0.5			0.4								0.5	0.4	0.5
Investoinnit (SP: yksit.)	3.4			2.8								3.1	2.8	3.4
Varastojen muutos (kontr.)	0.0			0.0								0.0	0.0	0.0
Kokonaiskysyntä	2.0			..								2.0	2.0	2.0
Kuluttajahinnat (EC: harm.)	1.9			1.5								1.7	1.5	1.9
Työttömyysaste, %	7.4			7.6								7.5	7.4	7.6
Ansiotaso	2.8			2.4								2.6	2.4	2.8
Teollisuustuotanto	2.8			..								2.8	2.8	2.8
Vaihtotase / bkt, %	1.2			0.2								0.7	0.2	1.2